بسیج تعاملی

سازه‌های پایه

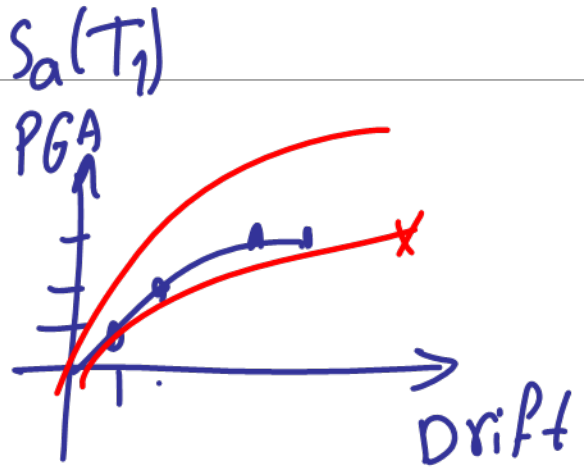

IDA ← هسته لرزه

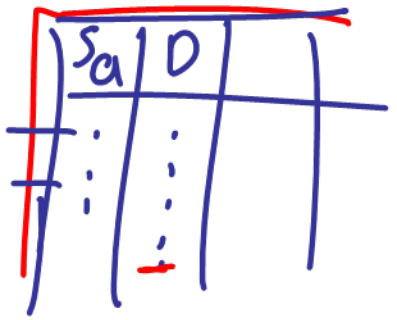

مثال انتخاب

بررسی رفتار قاب و دیوار

سختی خمشی نسبی تیر به ستون

$$\rho = \frac{\left(\frac{EI}{l}\right)_b}{\left(\frac{EI}{h}\right)_c} = \frac{\text{سختی خمشی تیر}}{\text{سختی خمشی ستون}}$$

ρ ← در محدوده خطی رفتار قاب را خوب نشان می دهد

ستون‌ها مثل طره ← سختی تیر کم ← $\rho = 0$

" " دوسر گیردار ← " زیاد ← " $\rho = \infty$

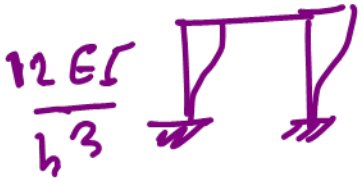

(همین سختی ناشی از ستونها با لحاظ تأثیر تیرها را می‌گوید سختی طبقه هم دانست)

عملکرد قابی ؛ تأمین قسمتی از مقاومت در برابر لنگر واژگونی از طریق لنگر ناشی از

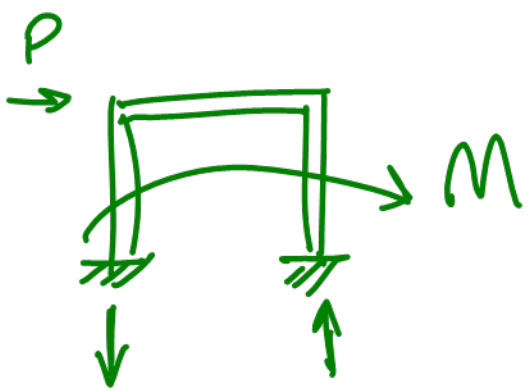

نیروهای محوری در ستونها

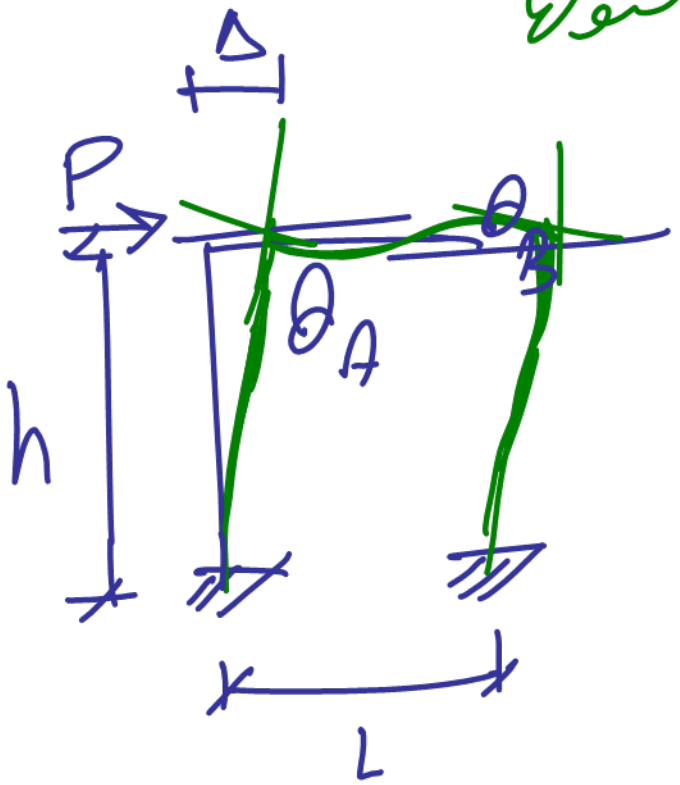

تغییر مکان های قاب	$\rho = 0$	$\rho = \infty$
$\Delta = \frac{Ph^3(3\rho+2)}{(EI_c)(72\rho+12)}$	$\frac{Ph^3}{6(EI)_c}$ دوسرگیردار	$\frac{Ph^3}{24(EI)_c}$
$\theta_A = \theta_B = \frac{Ph^2}{4(EI)_c(6\rho+1)}$ دوسرگیردار B, A	$\frac{Ph^2}{4(EI)_c}$	0
M_c گیردار لنگر	$\frac{Ph}{2}\left(1-\frac{3\rho}{6\rho+1}\right)$	$\frac{Ph}{2}$	$\frac{Ph}{4}$
M_b گیردار لنگر	$\frac{P}{2}h\left(\frac{3\rho}{6\rho+1}\right)$	0	$\frac{Ph}{4}$

نرمالایز کردن Δ

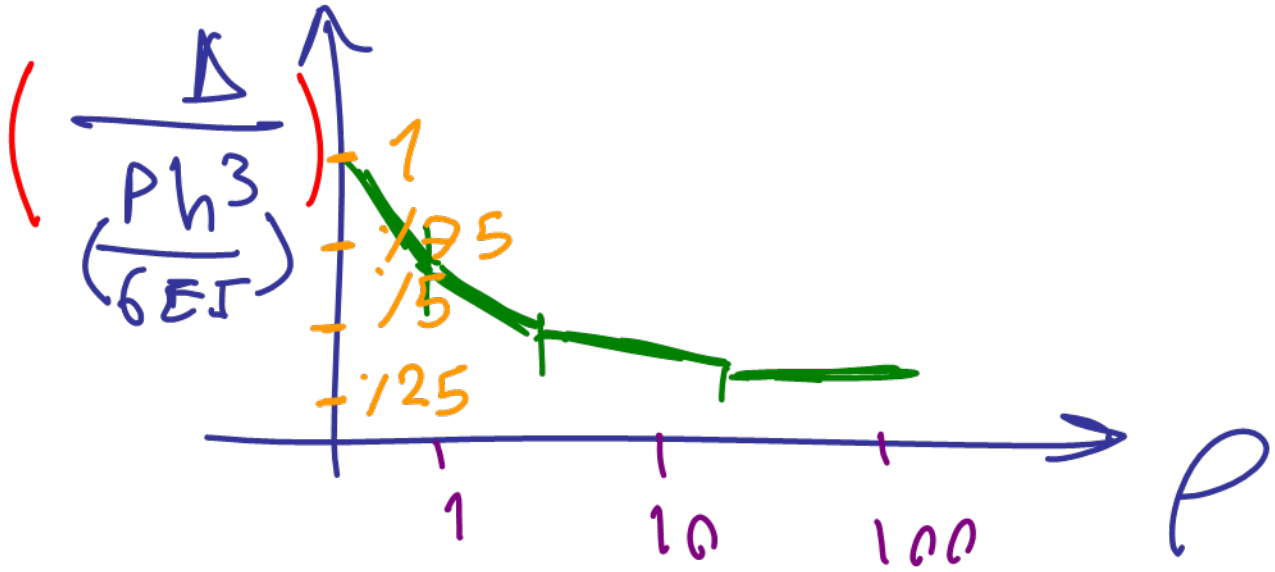

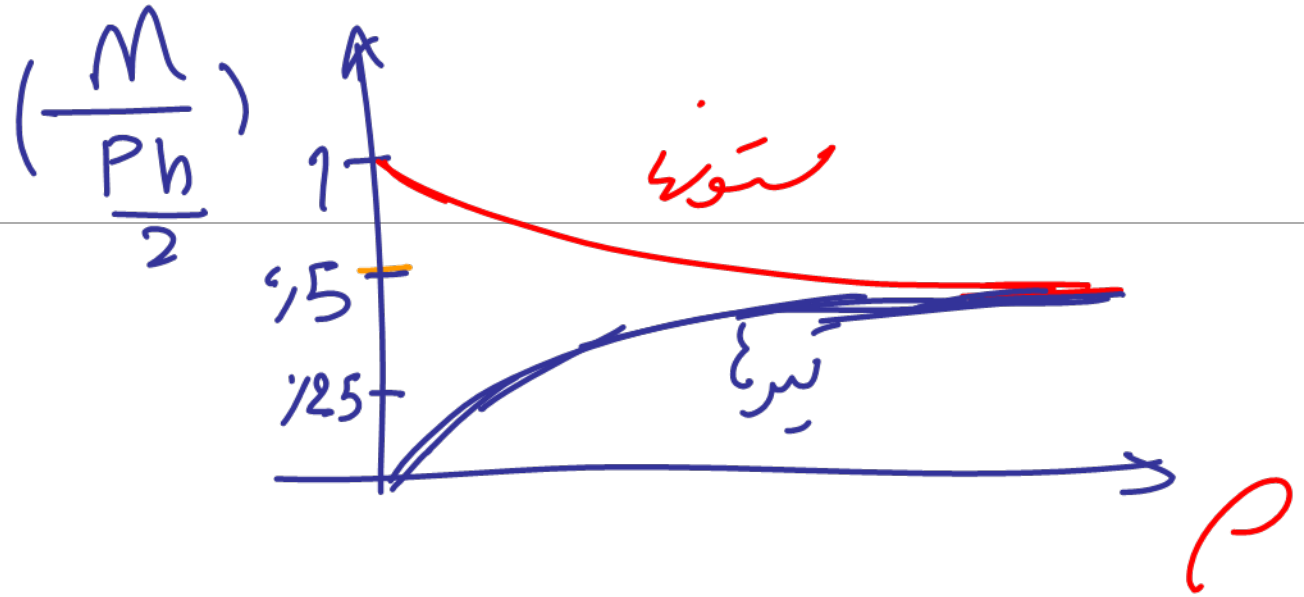

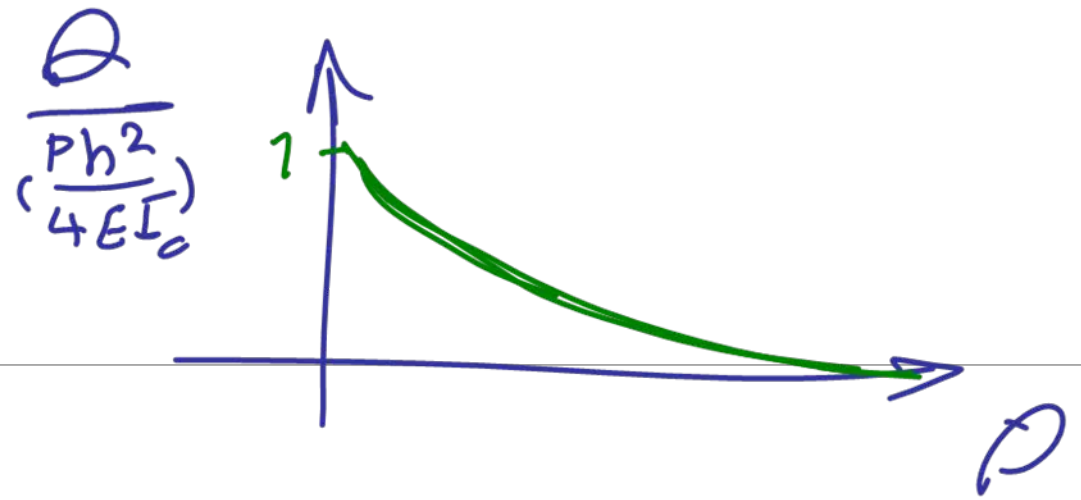
Q / (Ph²/4EI₀)
1
Q

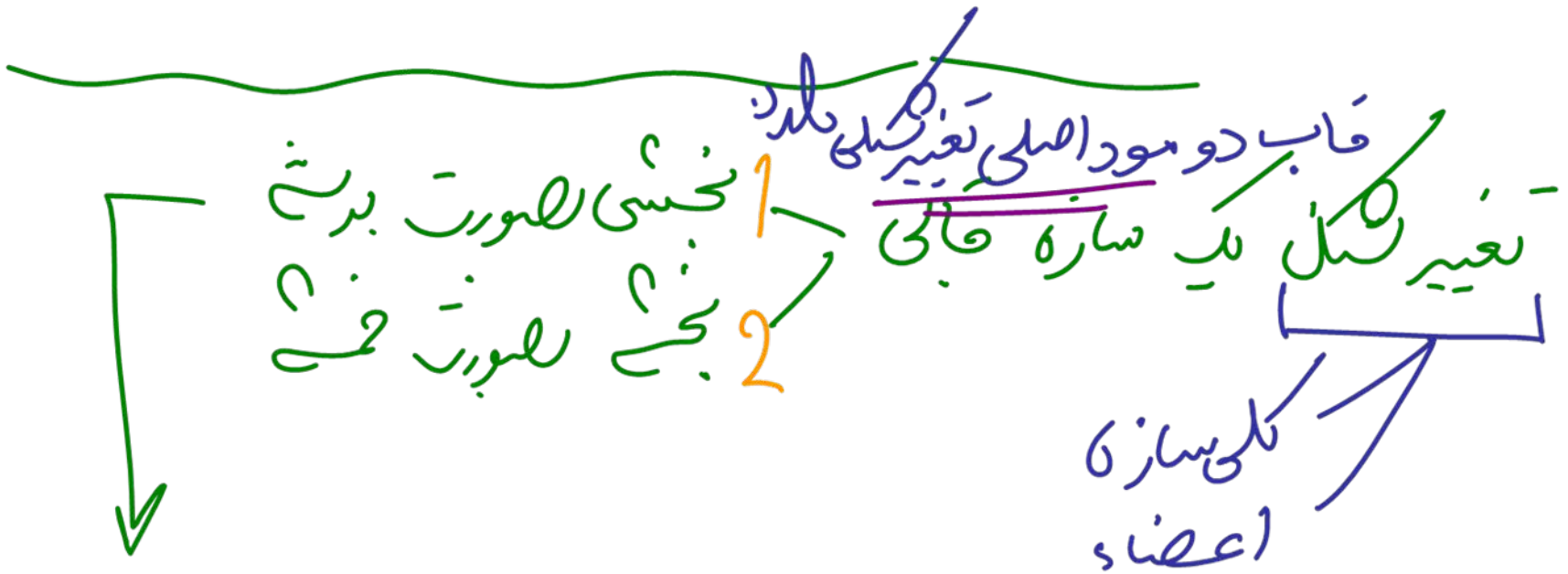
قاب دو مود اصلی تغییر شکل دارد
تغییر شکل یک سازه خاص
1 نخستی
2 بخش
کلی سازی
اعضاء

* تغییر شکل پذیری قاب ناشی از تغییر شکل خمشی اعضا است،

1

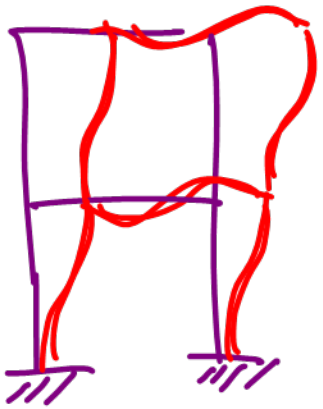

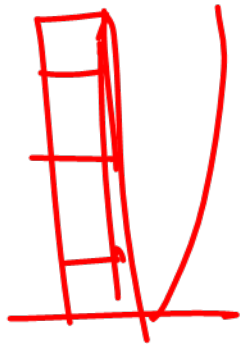

مستعد تغییر شکل پذیری

90%

* حتی ممکن است از تغییر شکل پذیری اعضا صرف نظر شده باشد

2

نحوه تغییر شکل خمشی قاب

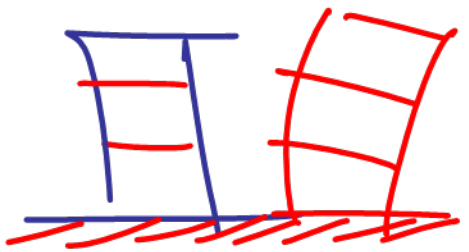

* ناشی از تغییر شکل محوری لایه‌ها

۹۵٪

البته بستگی به تعداد لایه‌ها و نسبت ارتفاع به بعد دارد

تغییر مکان کله ← مجموع تغییر مکان نسبی طبقات

تغییر مکان نسبی طبقه = (برش طبقه / سختی طبقه)

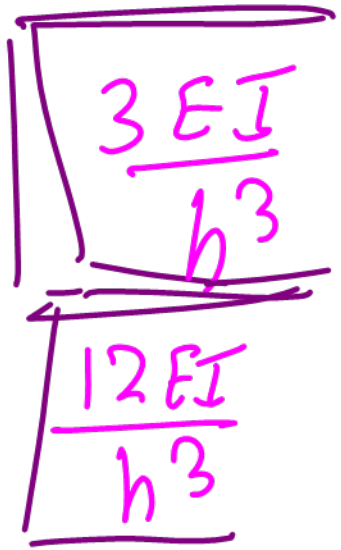

اگر گره آزادانه بچرخد: $\frac{3EI}{h^3}$

" " نچرخد: $\frac{12EI}{h^3}$

درجات سختی:

- سختی محوری: $\frac{EA}{L}$
- سختی خمشی: $\frac{EI}{L}$
- " برشی: GA
- " پیچشی: GJ

بدست آوردن سختی خاب با روابط در حالت‌های مختلف

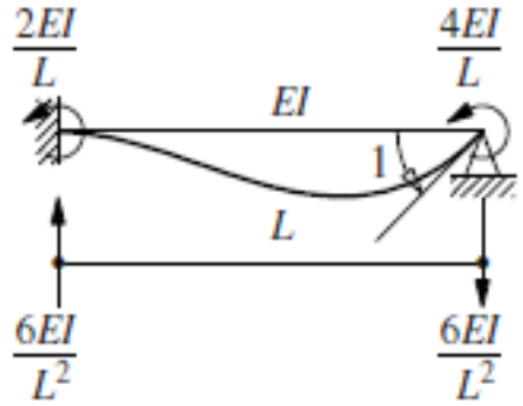

(a)

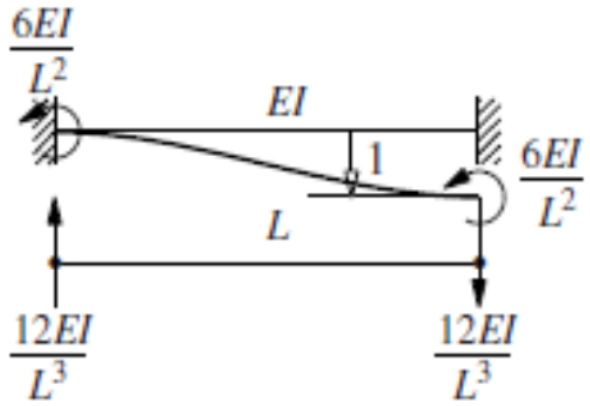

(b)

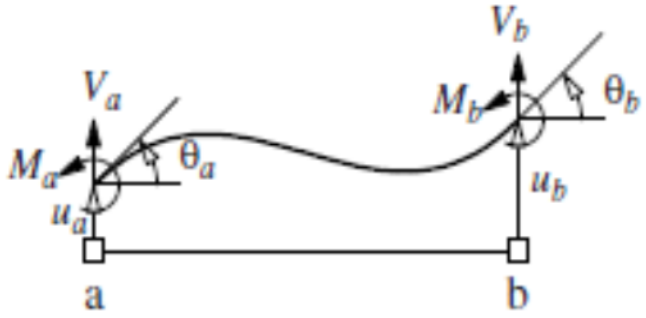

(c)

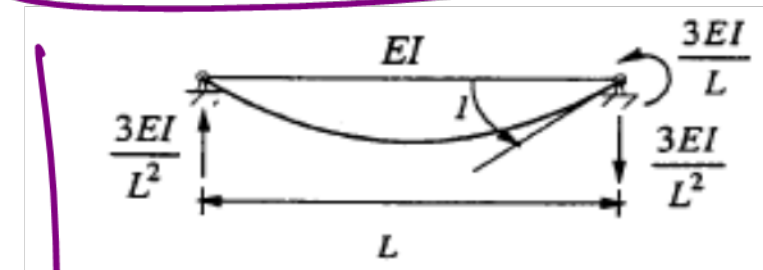

nslation:

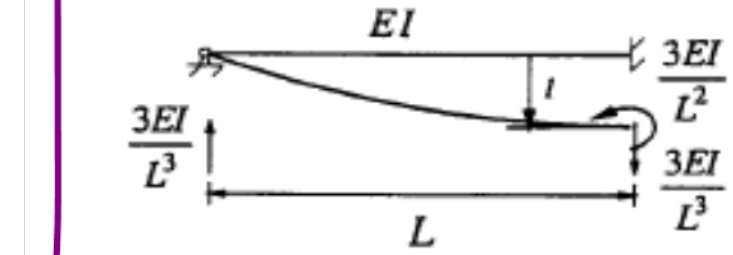

$$\delta = \delta_b + \delta_s + \delta_f$$

دیوار:

ناشی از خمش تیر (δ_b)

ناشی از تغییر شکل برشی تیر (δ_s)

ناشی از دوران پی (δ_f)

$\rightarrow$ مودهای تغییر شکل

تیر خمشی و کمانه برشی

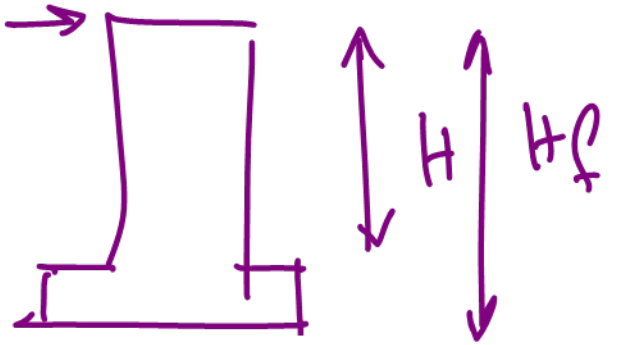

$$\delta_b = \frac{PH^3}{3EI}$$

تنش برشی

$$\delta_s = \frac{PH}{GA^*} = \frac{PH}{G\frac{5}{6}A}$$

$\gamma \cdot H$

سطح مقطع برشی A^*

$A^* = \frac{5}{6}A$ مستطیل

$$\frac{\tau}{G} = \gamma$$

کرنش برشی

$$A^* = \frac{A}{\alpha}$$

سطح مقطع به شکل سطح معادل

α = 1/2 مستطیل

$$\delta_f = \left(\frac{P H_f}{k_\varphi}\right) \cdot (H_f) = \left(\frac{P H_f^2}{k_\varphi}\right) \cong \frac{P H^2}{k_\varphi}$$

زاویه دوران

ارتفاع دیافراگم تا تراز بحرانی

سختی برشی سیستم خارجی

دوران شالوده

مطابق دستورالعمل ۲۸۰

(در سازه‌های بلند با تقریب خوب $H_f \cong H$)

$\delta_s \quad \delta_p \quad \delta_b$

$H < H^2 < H^3$

میزان تأثیرپذیری پارامترها از فاکتور (رقم‌ها) ← درسازه‌های بلند معنادارتر

تأثیر تغییر کدام بیشتر

تقریباً در همه سیستم‌های دنیای واقعی فرض‌های خطی و پیش‌بینی خطی کفایت می‌کند (بهبود سری قابل مدل‌سازی هستند)

$$\delta_{b+s} = \frac{PH^3}{3EI} + \frac{PH}{G\frac{A}{\alpha}}$$

$$\delta_{b+s} = \frac{PH^3}{3EI}\left(1 + \frac{3EI}{GAH^2}\alpha\right)$$

می‌خواهیم بدانیم برش چه درصدی از تغییر شکل را تشکیل می‌دهد

$$\alpha = 1,2 \qquad / \qquad E = 2,4G$$

$$\delta_{b+s} = \frac{PH^3}{3EI}\left(1 + 8,6\frac{I}{AH^2}\right)$$

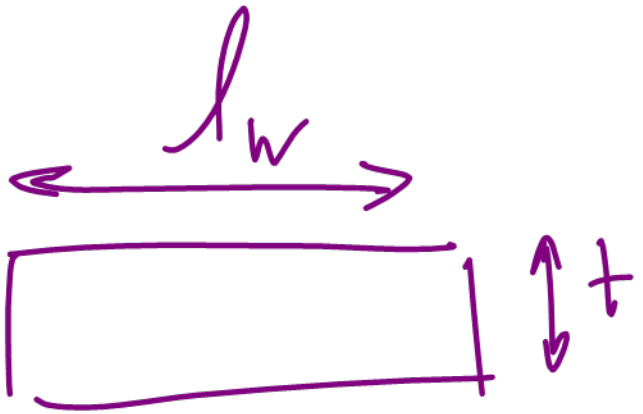

$$\frac{I}{A} = \frac{\frac{t\,(l_w)^3}{12}}{l_w t} = \frac{l_w^2}{12}$$

$$\delta_{b+s} = \frac{PH^3}{3EI}\left(1 + 0/7\,\frac{l_w^2}{H^2}\right)$$

واسبه به $\frac{l_w}{H}$

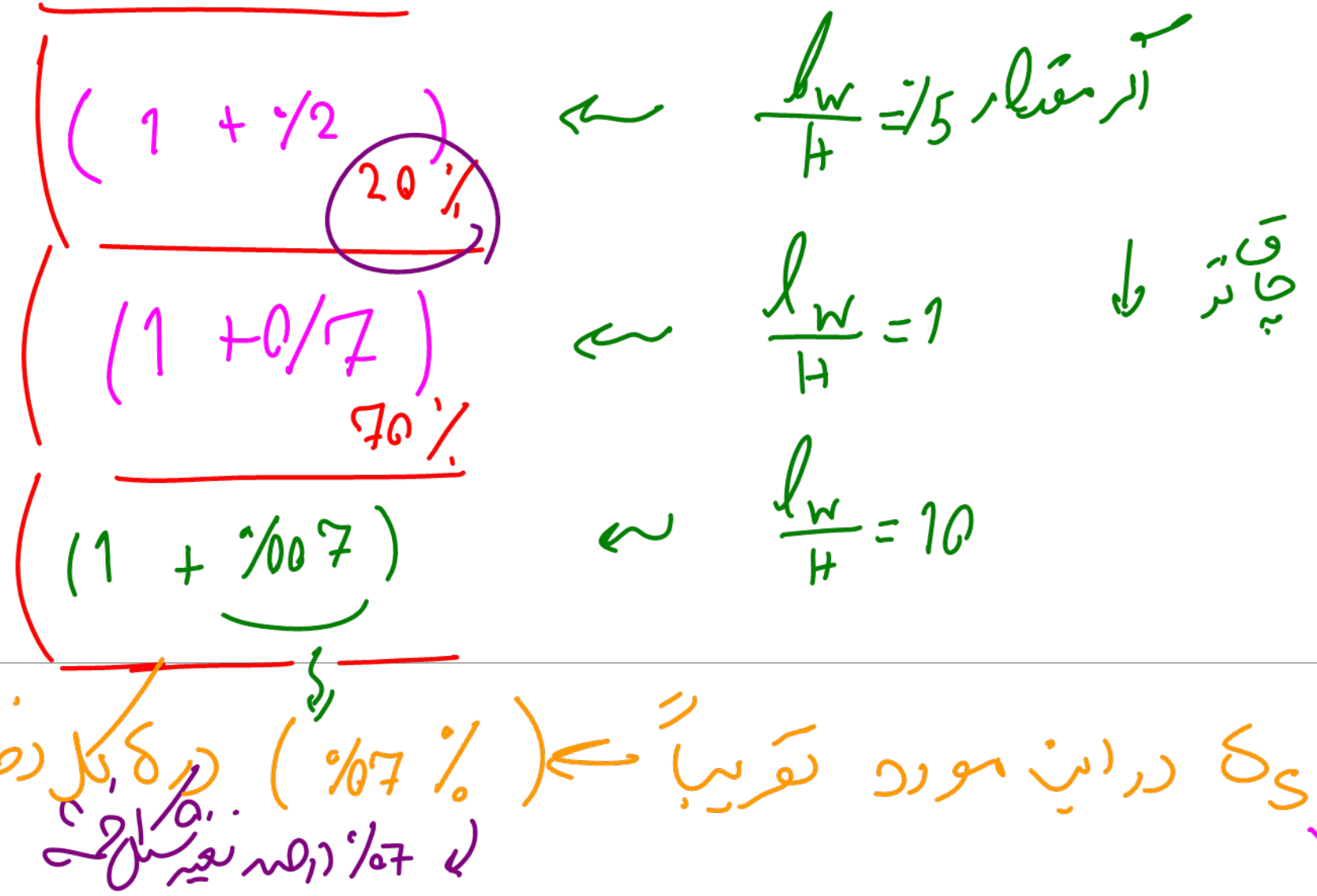
(1 + %2)
20%
(1 + 0/7)
70%
(1 + %007)
اگر مقدار $\frac{l_w}{H}$ = 1/5
$\frac{l_w}{H}$ = 1
$\frac{l_w}{H}$ = 10
چقدر باشد
Ks در این مورد تقریباً (%7) درنظر گرفته میشود
۷٪ درصد تغییر شکل

تعریف کنید دیوارهای بلند تر کم اهمیت ترند،

به ارتفاع کمتر مستهلک

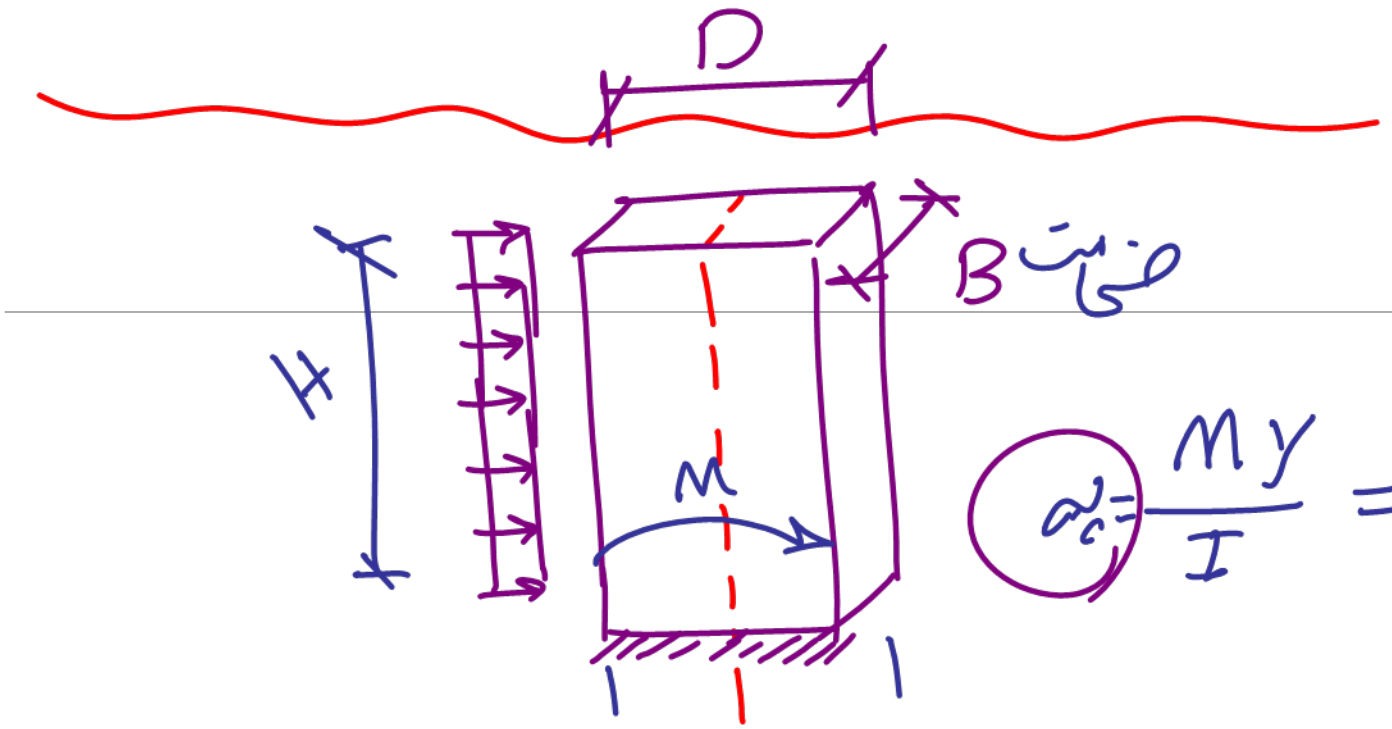

$$\sigma_c = \frac{My}{I} = \frac{M\,\frac{D}{2}}{\frac{BD^3}{12}} = \frac{6M}{BD^2}$$

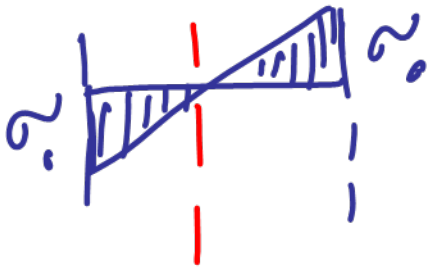

با فرض دو دیوار مجاری ← نحوه لنگر رخ داده توسط کوپل نیروی تحمل می‌شود که در دو دیوار ایجاد شده

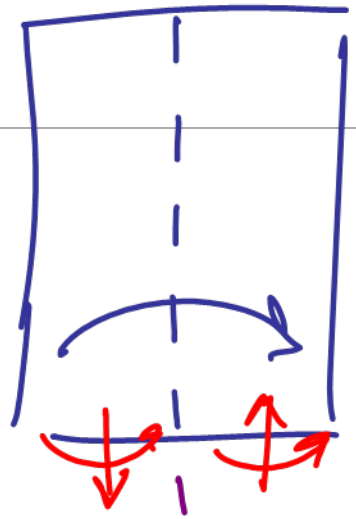

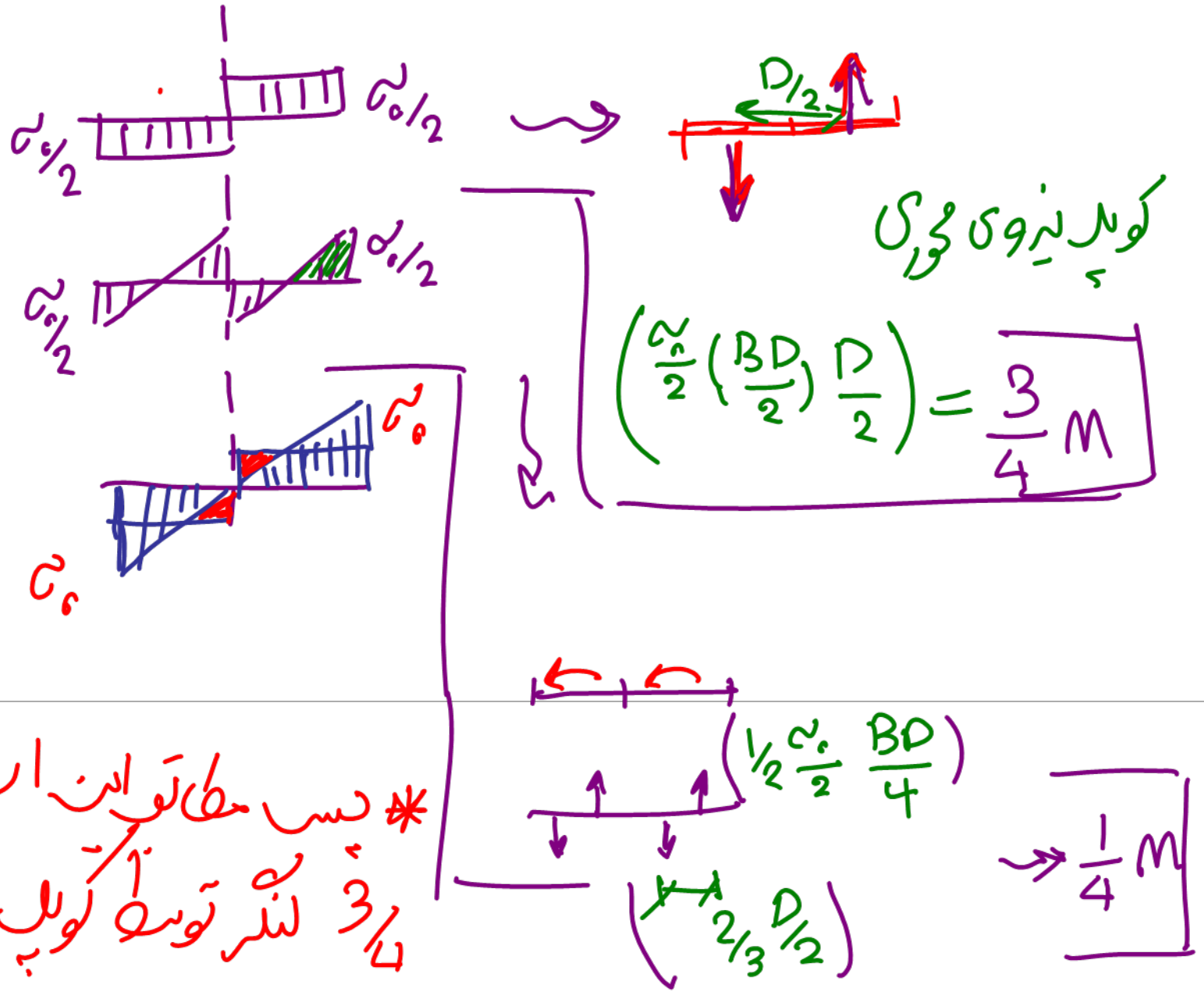
$\sigma_0/2$
$\sigma_0/2$
$\sigma_0/2$
$\sigma_0/2$
σ_0
σ_0
$D/2$
کوپل نیروی محوری
$\left(\frac{\sigma_0}{2}\left(\frac{BD}{2}\right)\frac{D}{2}\right)=\frac{3}{4}M$
$\left(\frac{1}{2}\frac{\sigma_0}{2}\ \frac{BD}{4}\right)$
$\frac{2}{3}D/2$
$\frac{1}{4}M$
* پس طبق این استدلال
3/4 لنگر توسط کوپل تحمل می‌شود

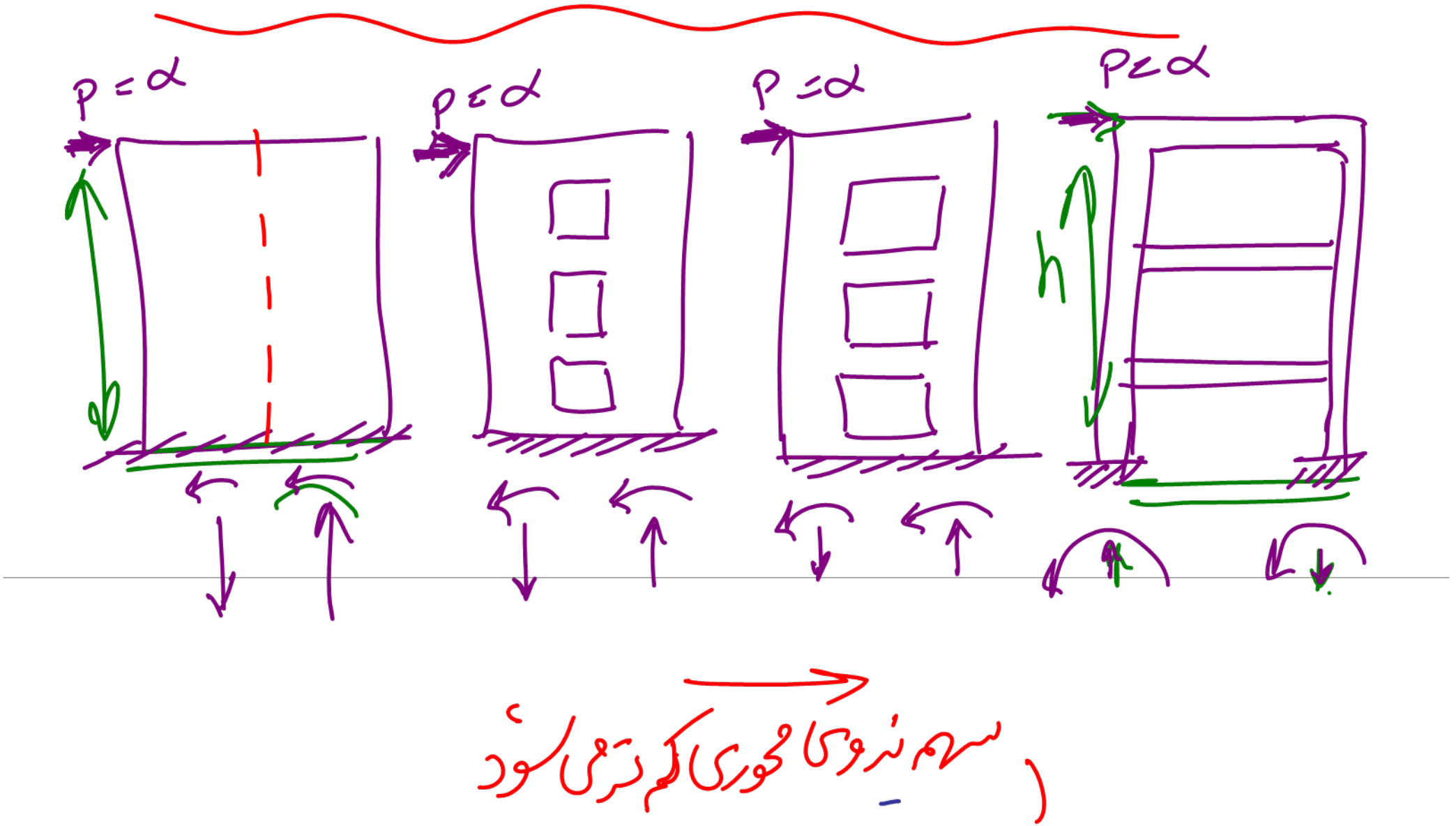

سهم نیروی محوری کم تر می شود

به هندسه تیرک دارد ← گرچه سهم نیروی لحوری
کمتر می‌شود ولی لنگر تحمل شده لزوماً کم نمی‌شود!
زیرا سهم لنگری که کوپل بار محوری تحمل می‌کند به فاصله نیروها هم
بستگی دارد.

اندرکنش قاب و دیوار

قاب

بالای سازه را سخت می‌کند

در نتیجه در طبقات بالا کمتر

دیوار

پایین سازه را سخت می‌کند

در نتیجه در طبقات پایین کمتر

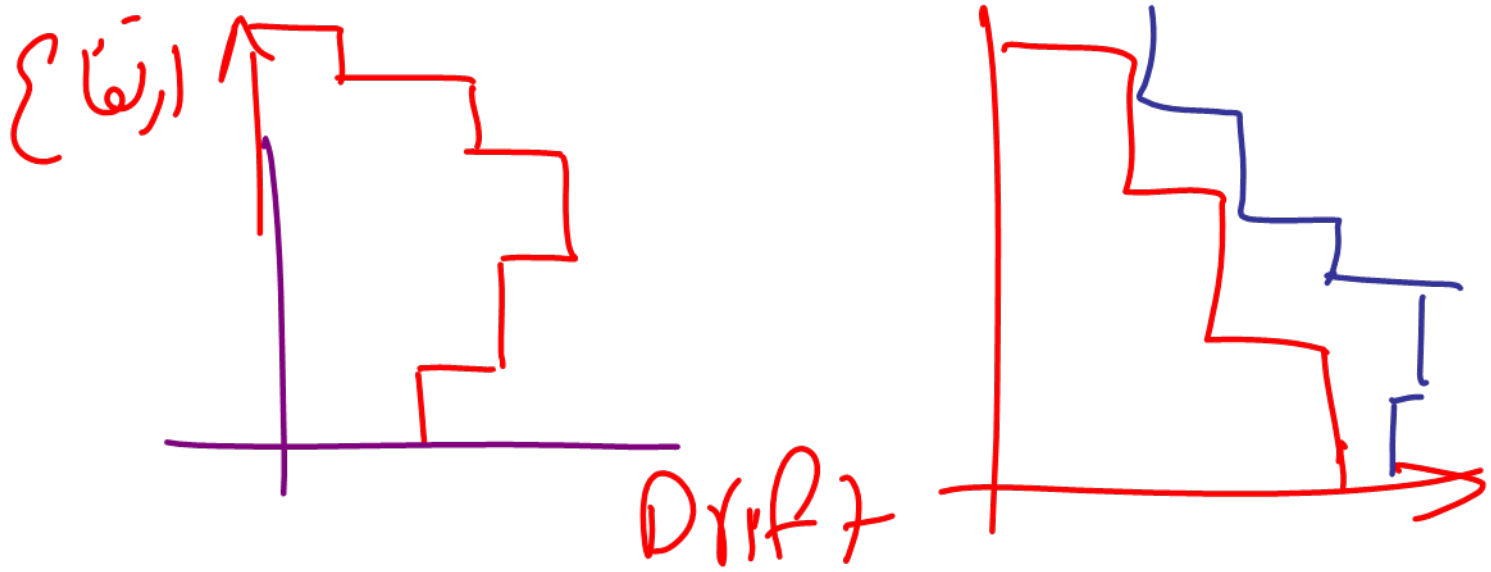

استفاده از هردوی اینها می‌تواند بهینه‌ترین باشد

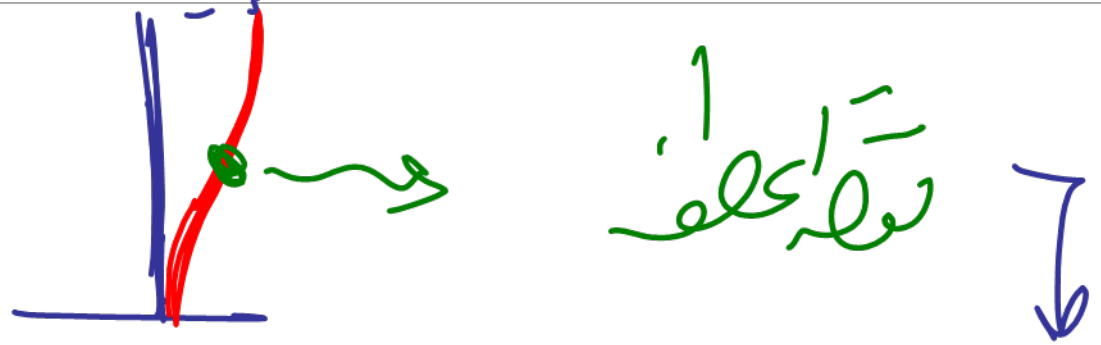

هرچه دیوار سخت‌تر باشد نقاط عطف را به بالا تر انتقال می‌دهد و برعکس.

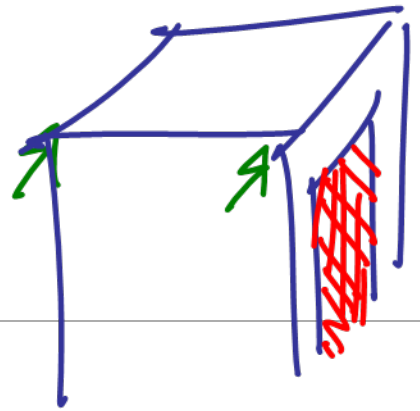

مفهوم سلسله پذیری

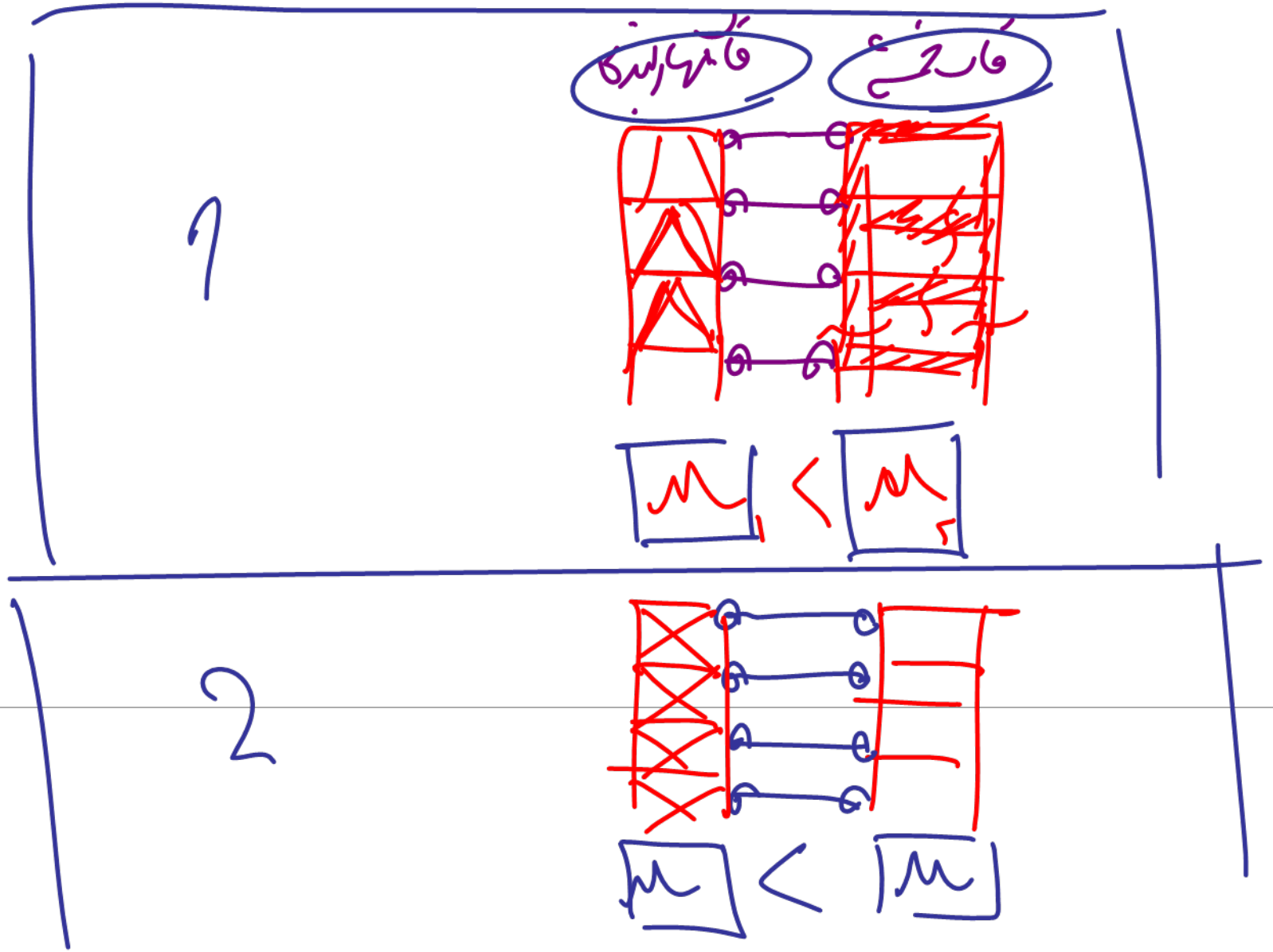
فاز خنثی
فاز برگشت
1
2

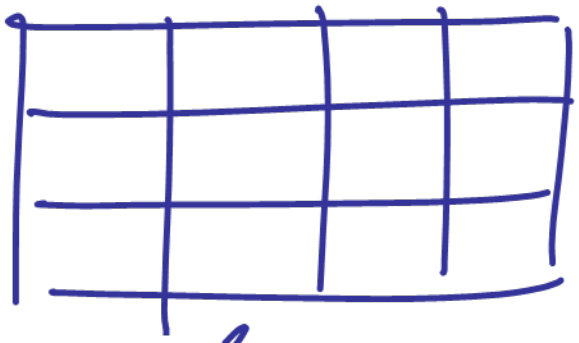

دریفت نمایندهای از مودهای تغییرشکلی احتمالی

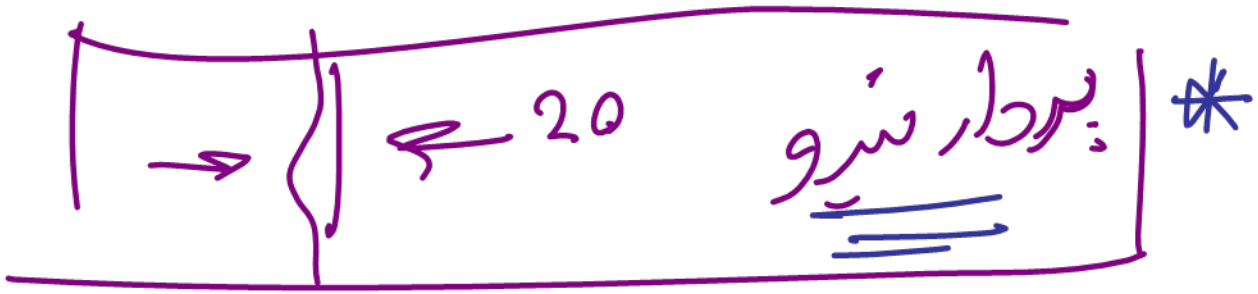

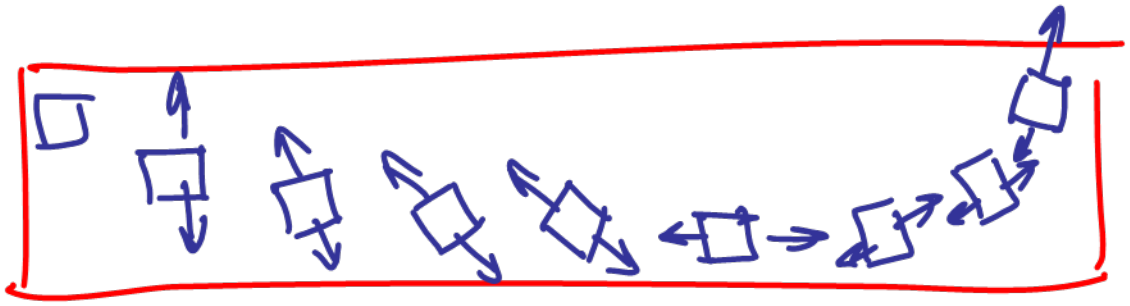

← برش ← نیرو

← خمش ناشی از برش

← تعیین اندازه تنش

تنش برشی = تنش خمشی

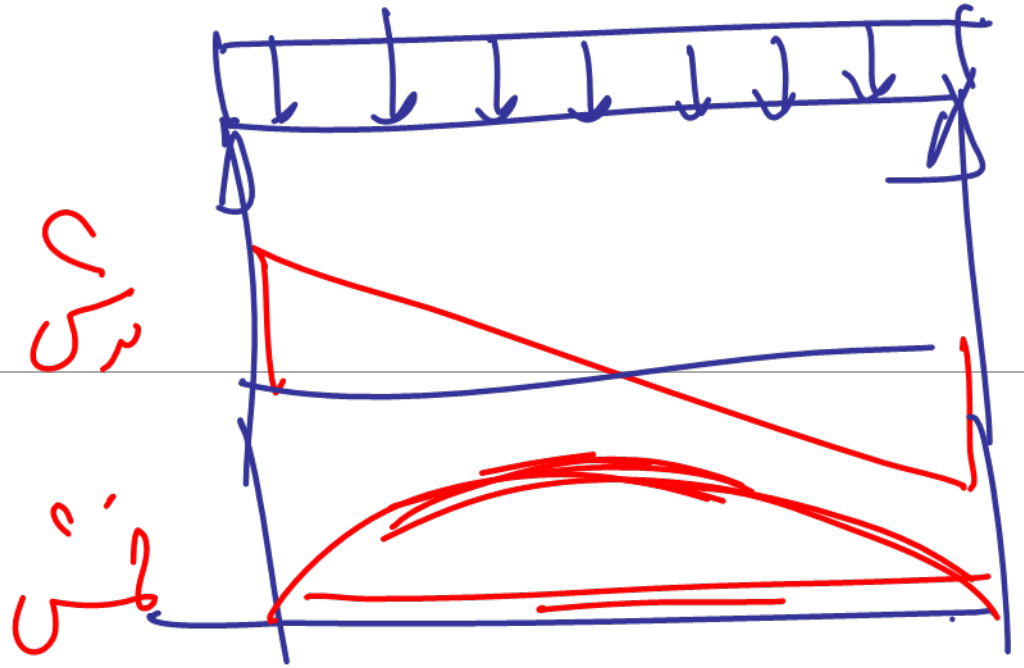

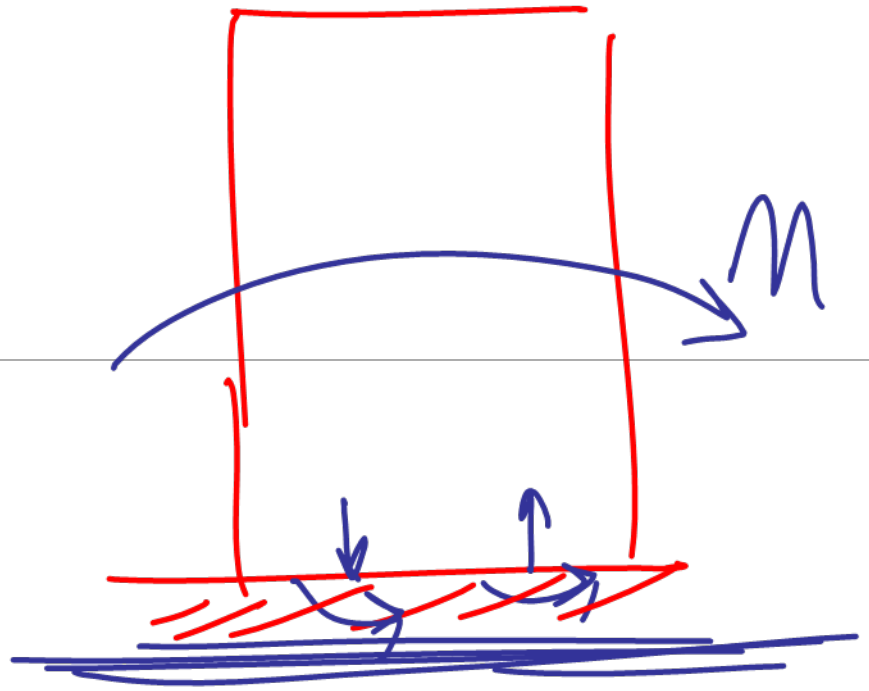

نقش های
عمودی مفهوم برش

نقش های
افقی مفهوم خمش

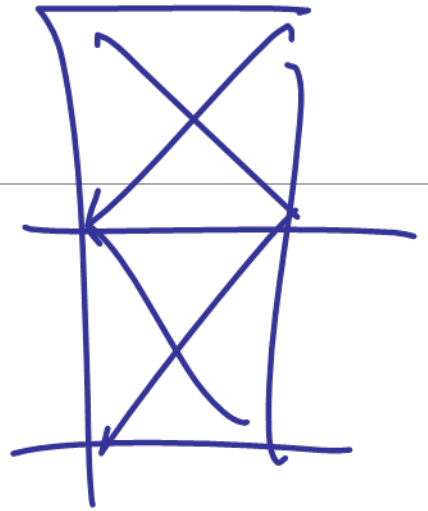

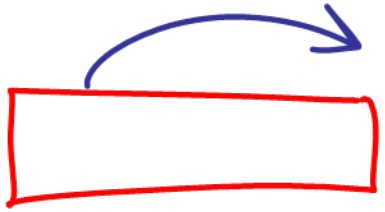

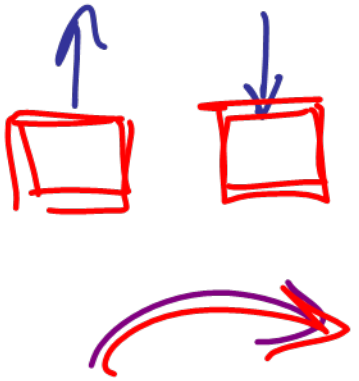

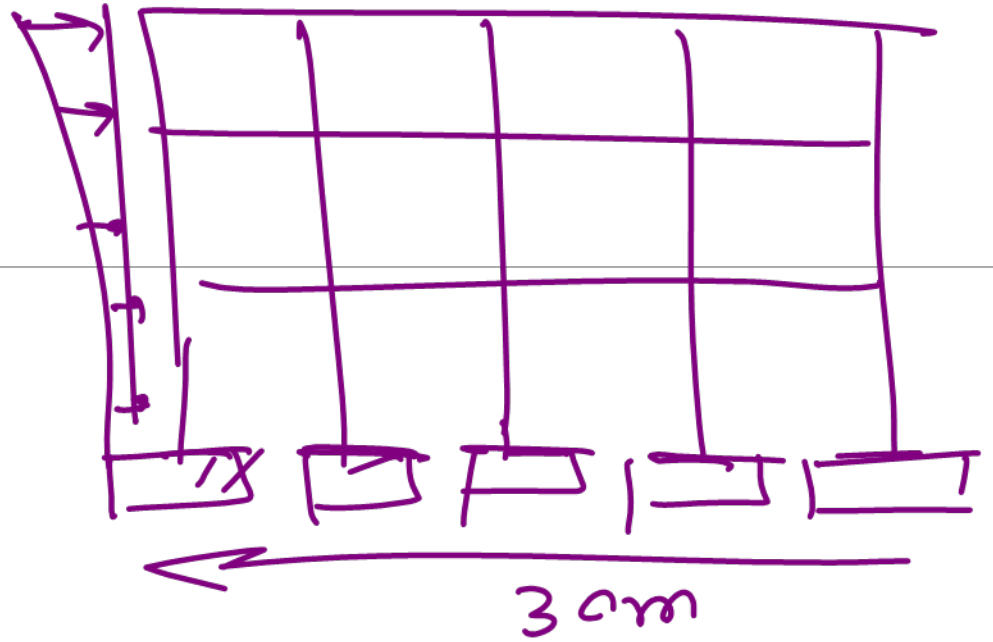
3 cm

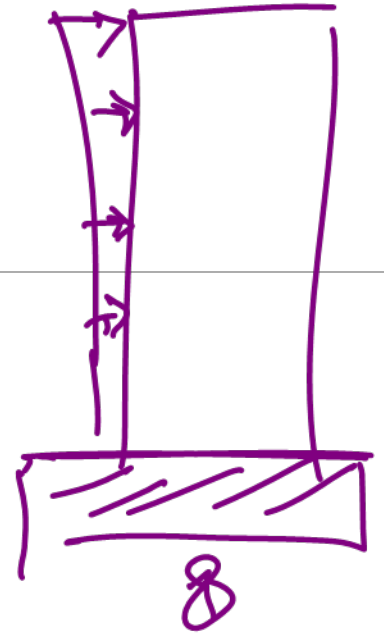
8

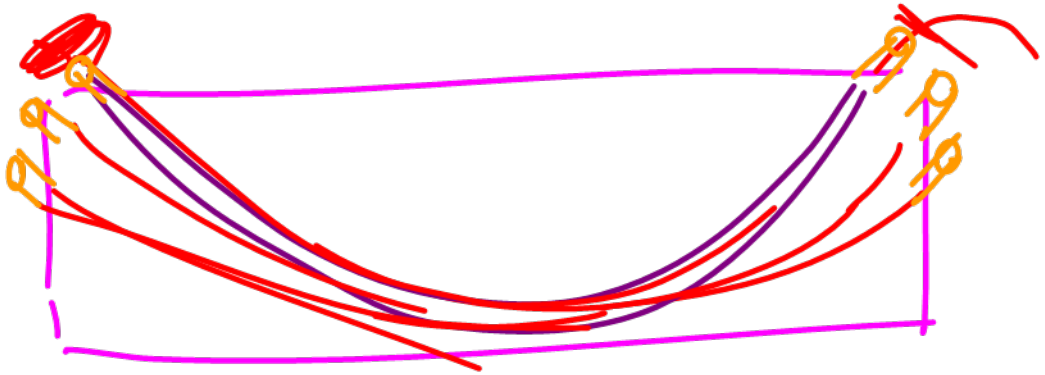

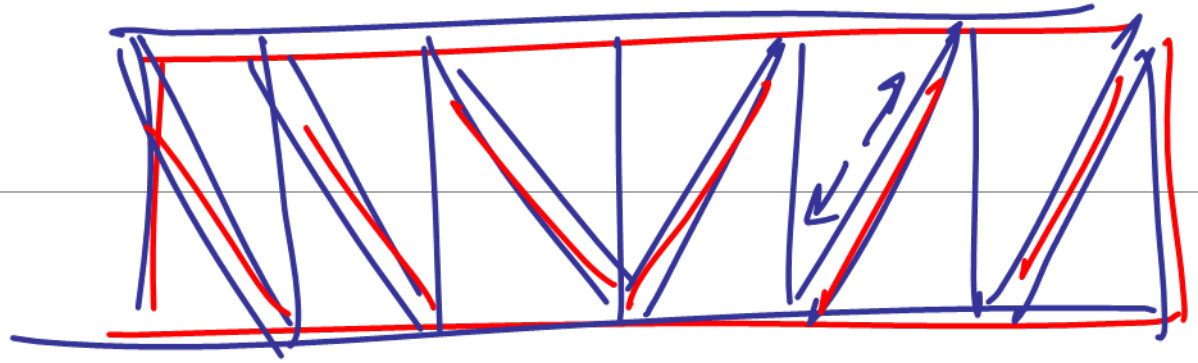

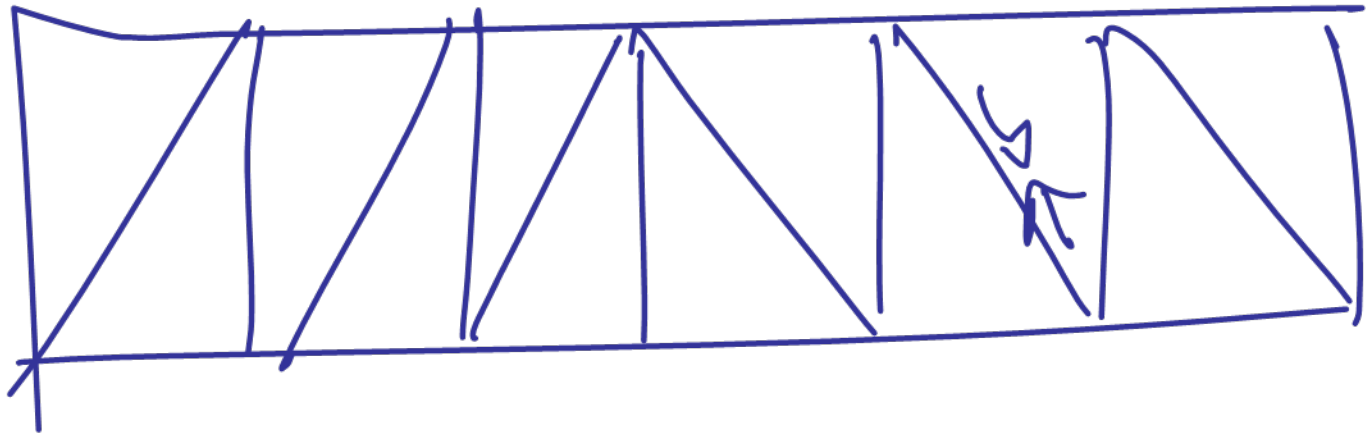

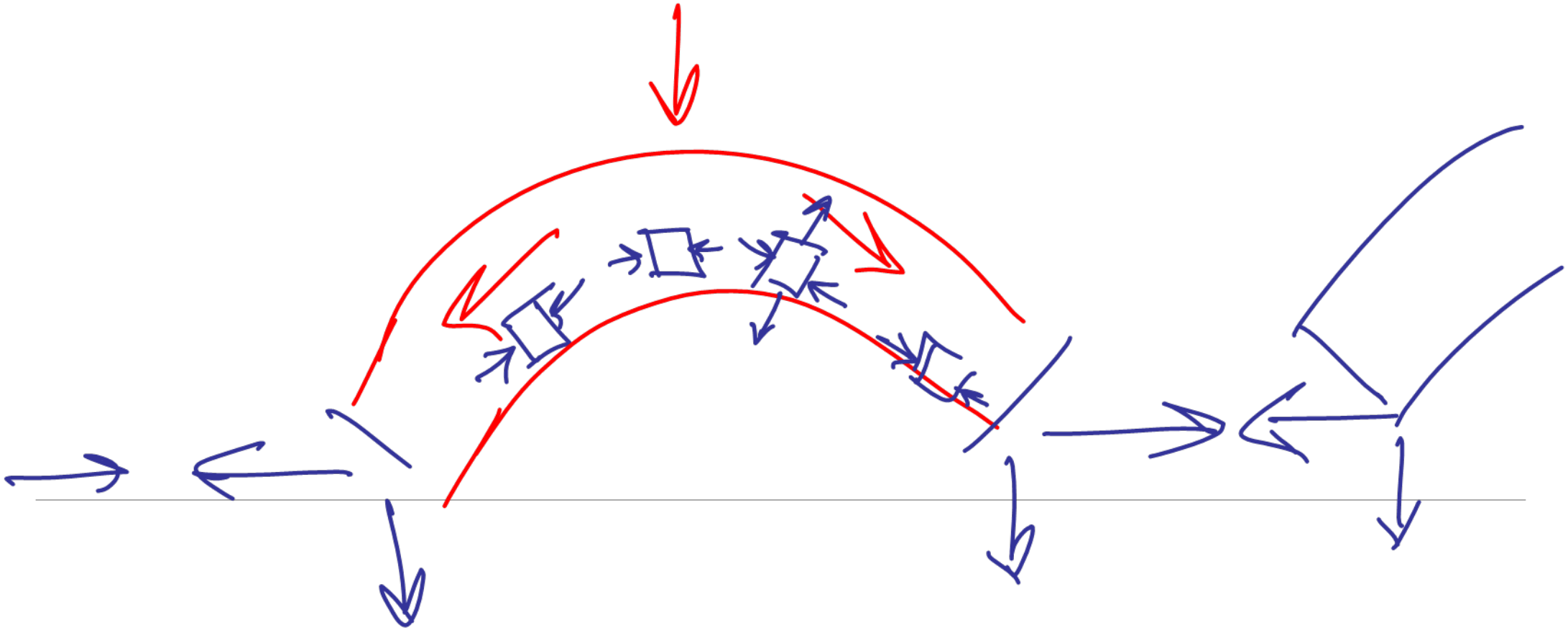

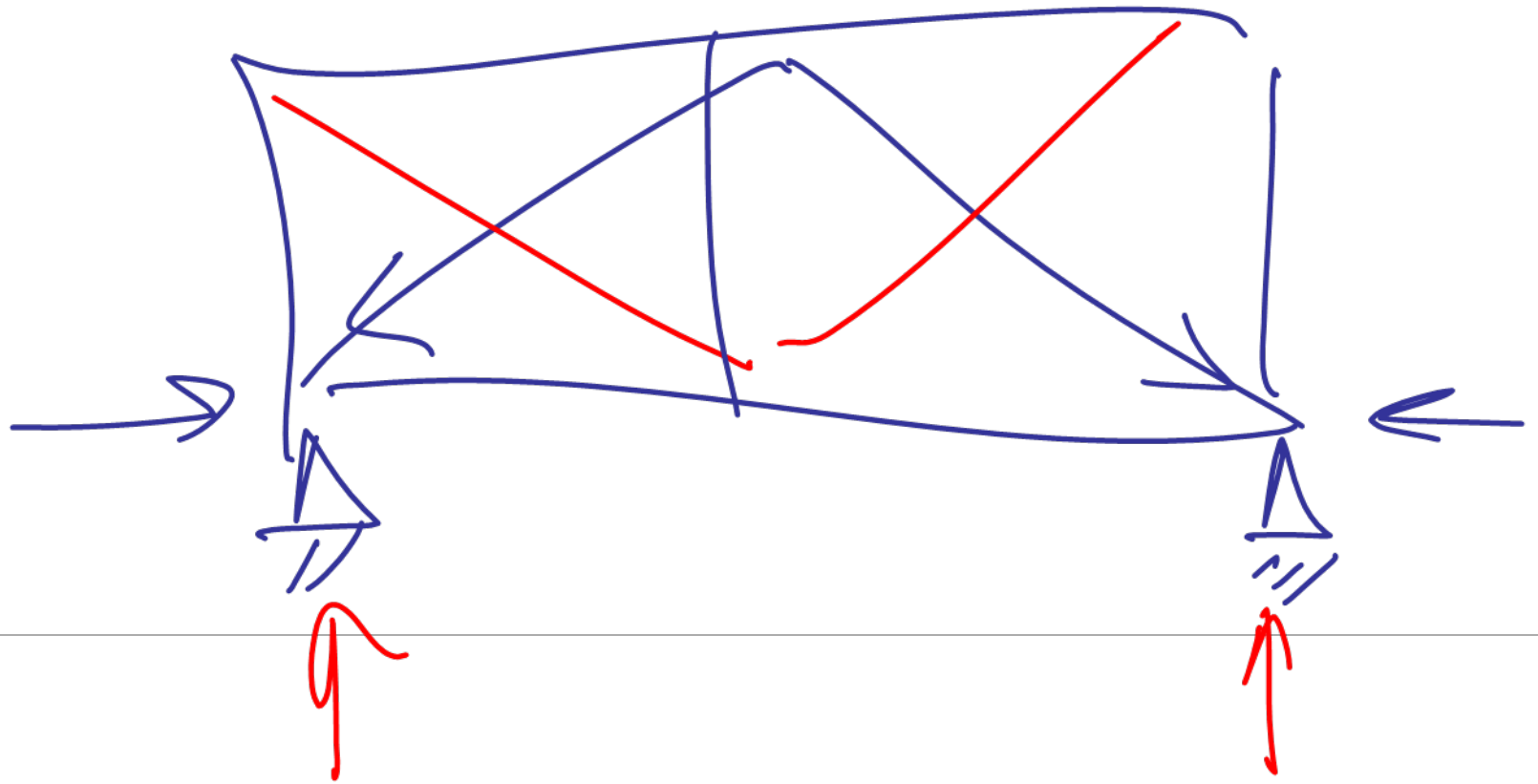

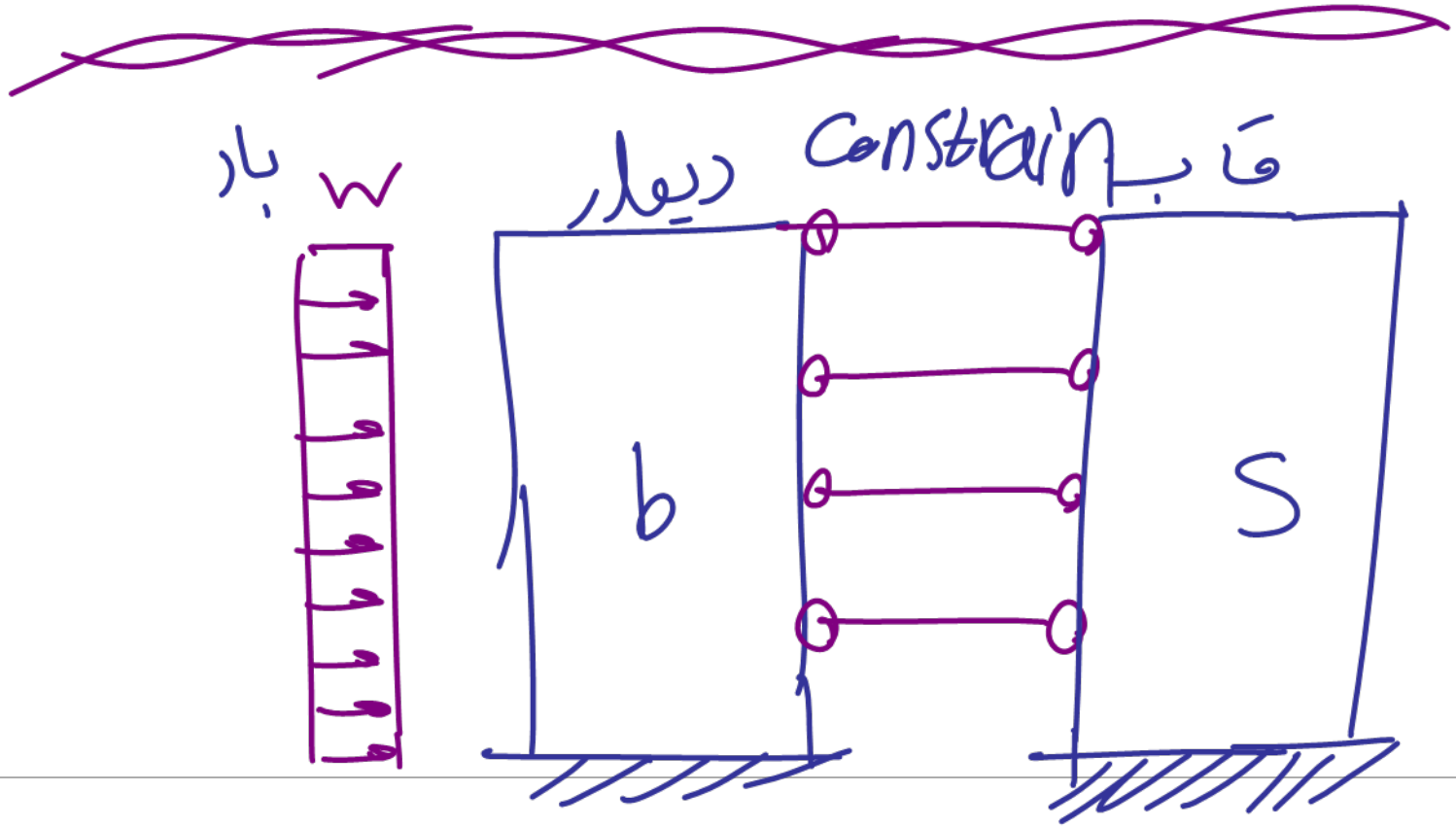

constrain کردن توسط دیافراگم ایی می شود

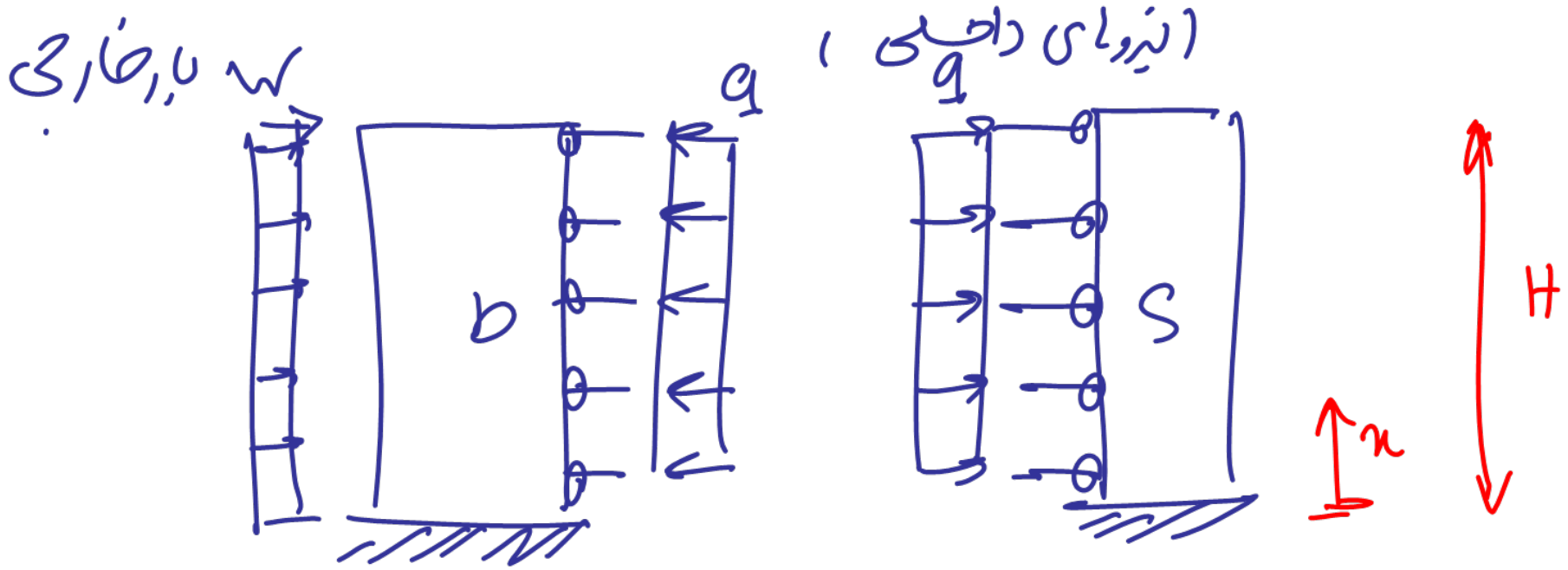

$$EI\,\gamma_b^{IV} = W - q \qquad (1)$$

$$GA\,\gamma_s'' = -q \qquad (2)$$

با حذف q بین رابطه 1 و 2

$$EI\,y_b^{IV} - GA\,y_s'' = w$$

$EI\,y_b^{IV}$: خمش دیوار

$GA\,y_s''$: برش قاب

$$\text{سختی قاب} = \text{سختی طبقه} \times \left(1 - \text{ضریب}\right)$$

ضریب ← نسبت سختی قاب به دیوار

$$\alpha^2 = \frac{GA}{EI}$$

EI: سختی خمشی دیوار

شرایط مرزی

$$\begin{cases} x = 0 \\ x = 0 \end{cases} \rightarrow \begin{matrix} y = 0 \\ y' = 0 \end{matrix}$$

← تکیه صفر

دوران: تراز دیوار حایل است و شیب صفر است

$$\begin{cases} x = H \\ x = H \end{cases} \rightarrow \begin{matrix} \text{لنگر} = 0 \\ \text{برش} = 0 \end{matrix}$$

$$EI\, y_s'' = 0$$

$$\text{برش} = \underbrace{\text{برش دیوار}}_{EI y'''} + \underbrace{\text{برش قائم}}_{GA y'}$$

$$\begin{cases} \text{پاسخ عمومی} \rightarrow C_1 + C_2 x + C_3 \cosh \alpha x + C_4 \sinh \alpha x + C_5 \\ \text{پاسخ خصوصی} \rightarrow \dfrac{-W_0 x^2}{2EI\alpha^2} \end{cases}$$

$$y(x) = \frac{W_0 H^4}{EI(\alpha H)^4} \left\{ \left(\frac{\alpha H \sinh \alpha H + 1}{\cosh \alpha H} \right)(\cosh \alpha x - 1) - \alpha H \sinh \alpha x + (\alpha H)^2 \left(\frac{x}{H} - \frac{x^2}{2H} \right) \right\}$$

برای محاسبه سایر پاسخ‌ها

$$\begin{cases} \text{لنگر دیواره} = EIy'' \\ \text{برش در دیواره} = -EIy''' \\ \text{لنگر قائم} = \text{لنگر دیواره} - \text{لنگر آزاد} \end{cases}$$

برش در تاب = $GA\gamma'$ → (برش دیوار - برش طبقه)

نیروی اندرکنش = $q = -GA\gamma''$

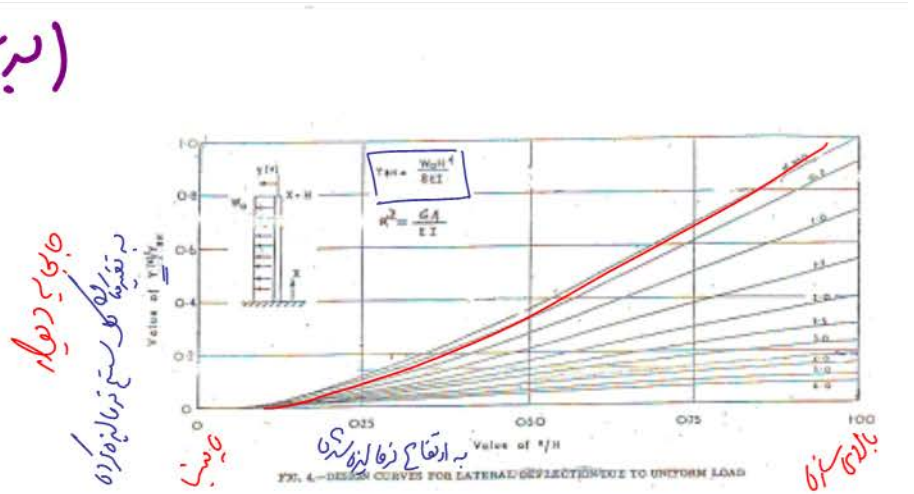

$\alpha^2 = \frac{GA}{EI}$ سختی دیوار

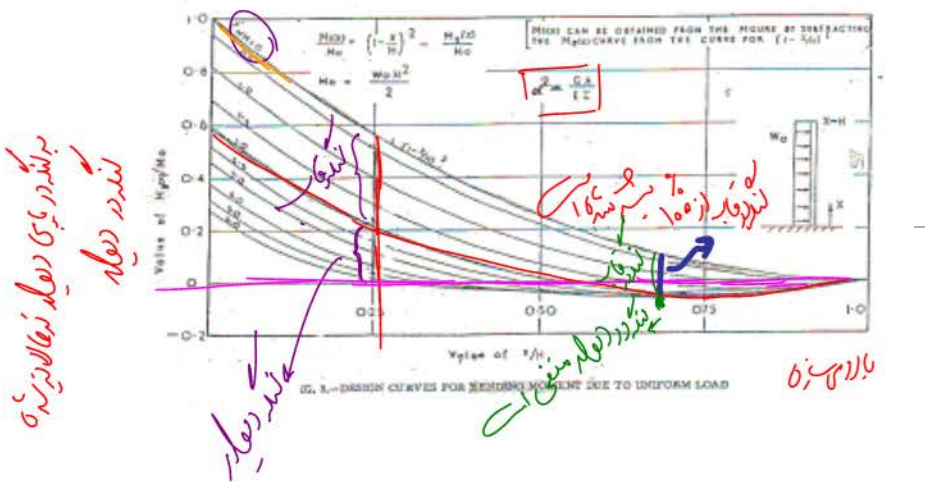

بسمه تعالی

تحلیل پلاستیک

۵ در سازه های معین

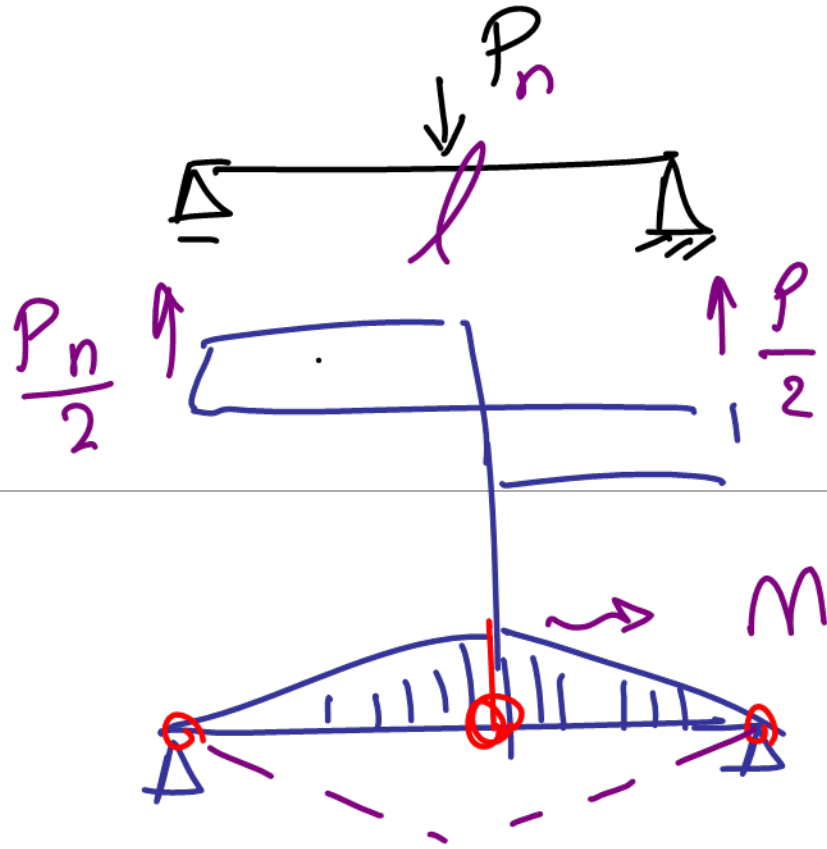

$$M_n = \frac{Pl}{4}$$

کنترل است

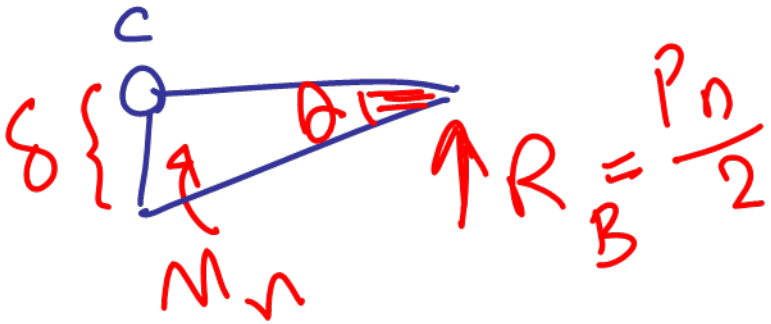

$$\sum M_C = 0$$

$$M_n = \frac{P_n}{2} \cdot \frac{l}{2} = \frac{P_n l}{4}$$

لنگر پلاستیک

در سازه‌های معین تحلیل پلاستیک و تحلیل الاستیک نتیجه‌ی یکسانی دارد

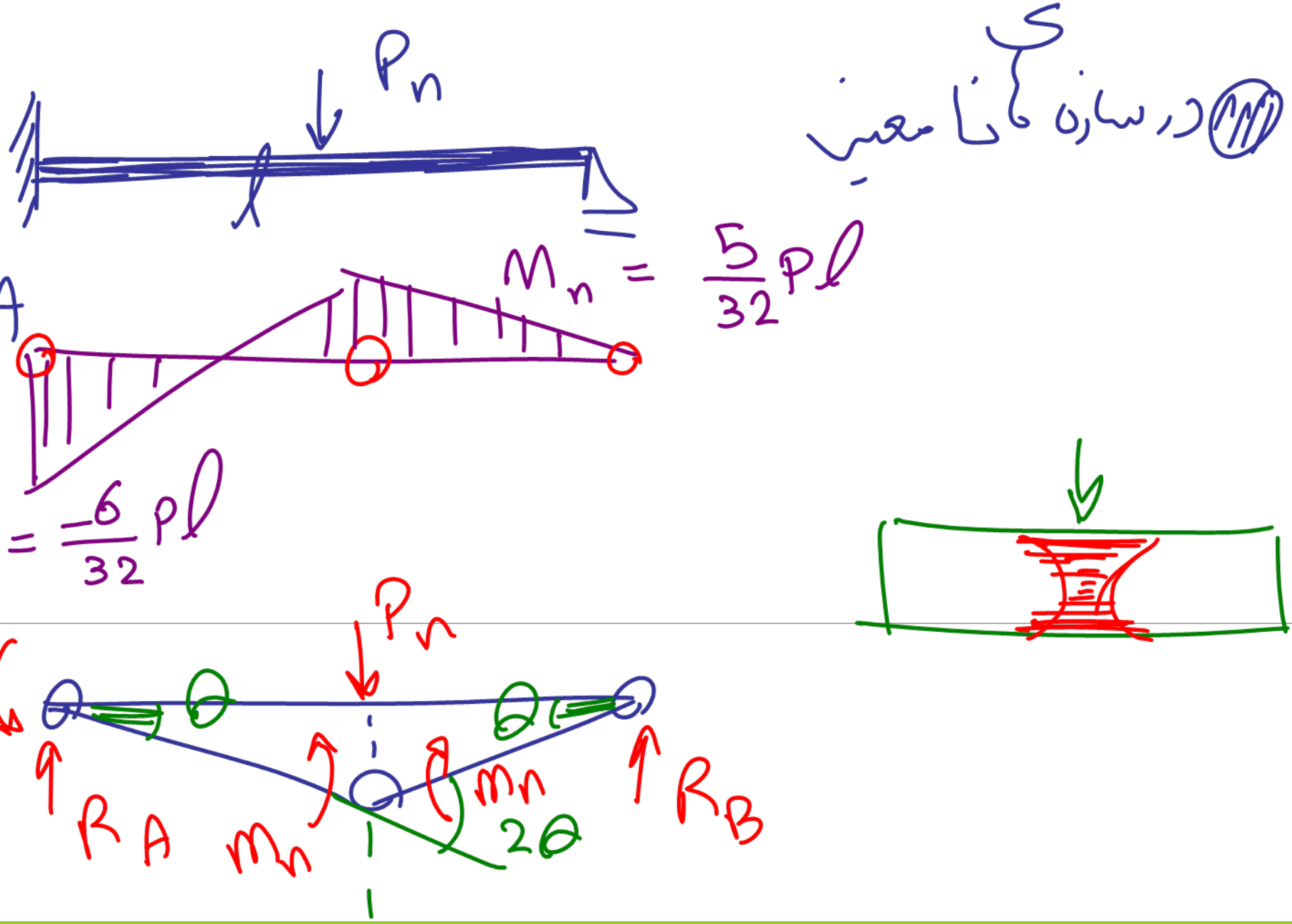
در سازه نامعین
P_n
$M_n = \frac{5}{32} Pl$
A
$M = \frac{-6}{32} Pl$
P_n
M_A
R_A
m_n
m_n
2θ
R_B

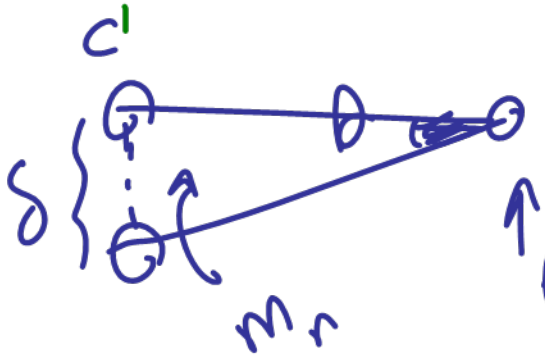

$$\sum M_A = 0$$

$$R_B l + M_n = \frac{P_n l}{2}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow R_B \frac{l}{2} = M_n$$

$$R_B = \frac{\frac{P_n l}{2} - M_n}{l}$$

$$M_n = \frac{P_n l}{6}$$

$$P_n = \frac{6}{\ell} m_n$$

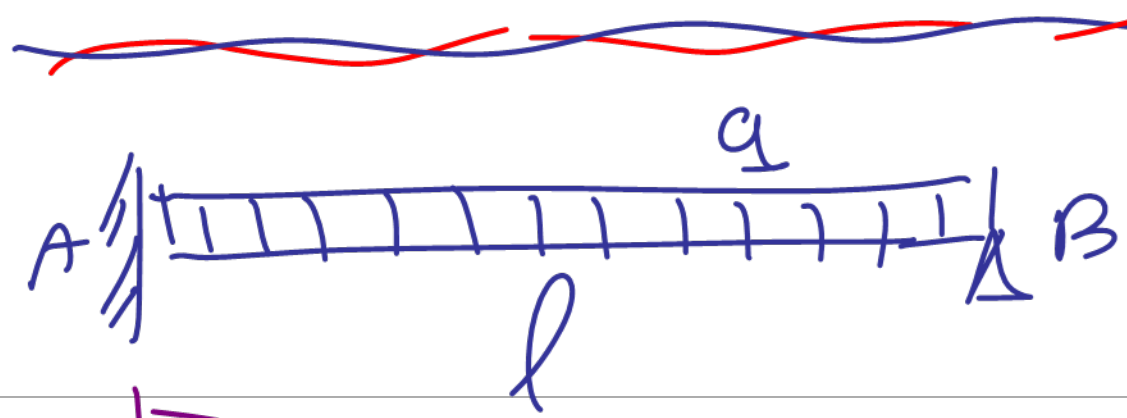

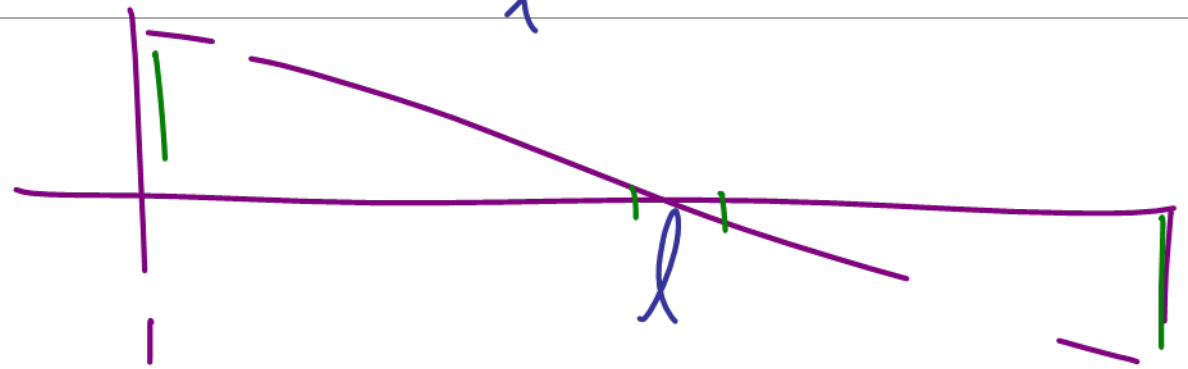

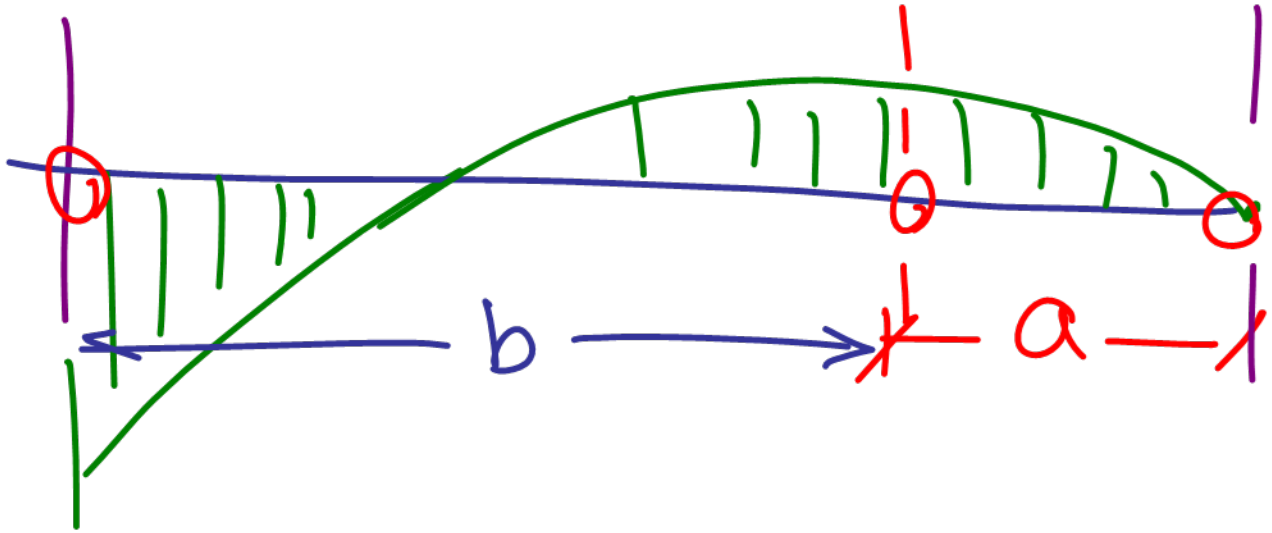

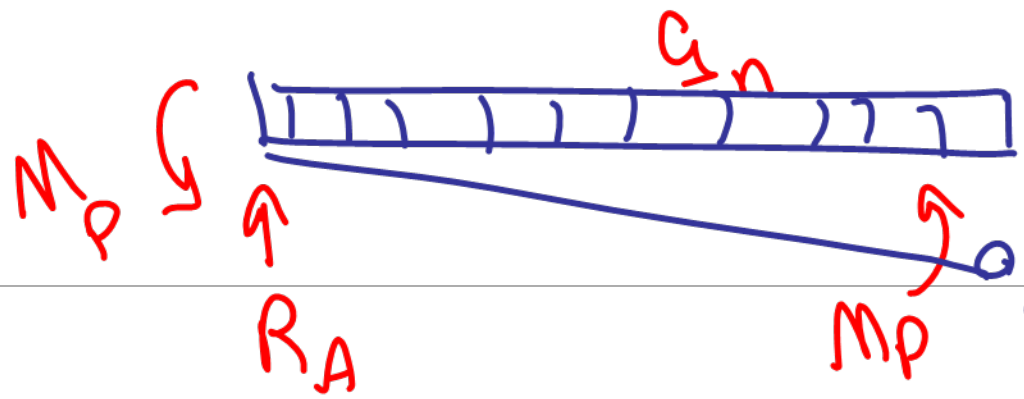

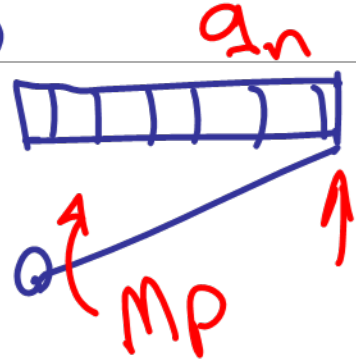

$$\sum M_A = 0$$

$$2M_p = \frac{q(l-a)^2}{2}$$

$$\sum M_B = 0$$

$$M_p = \frac{q a^2}{2}$$

$$2a^2 = (l-a)^2$$

$$a = \frac{\sqrt{8}-2}{2} \cdot l$$

که از دو رابطه بالا

$$a = 0.414\, l$$

حالا داریم هر کدام از روابط:

$$M_p = 0.0857\, gl^2$$

$$Q_p = 11.656 \frac{M_p}{l^2}$$

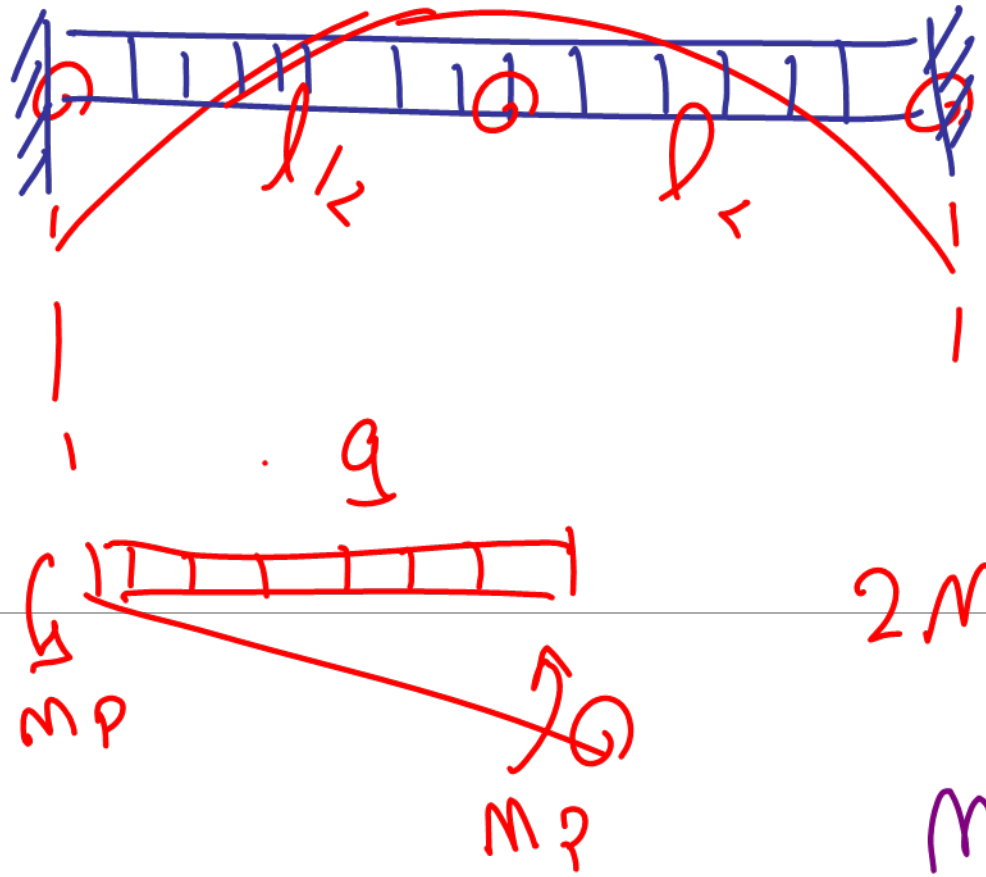

$$2M_p = \frac{ql^2}{8}$$

$$M_p = \frac{ql^2}{16}$$

$$q_p = 16 \frac{M_p}{l^2}$$

با روش کارمجازی

$$W_{Interna} = W_{External}$$

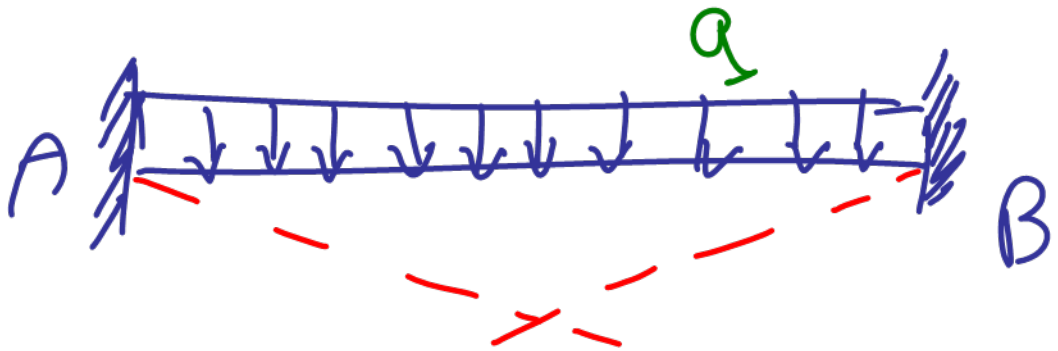

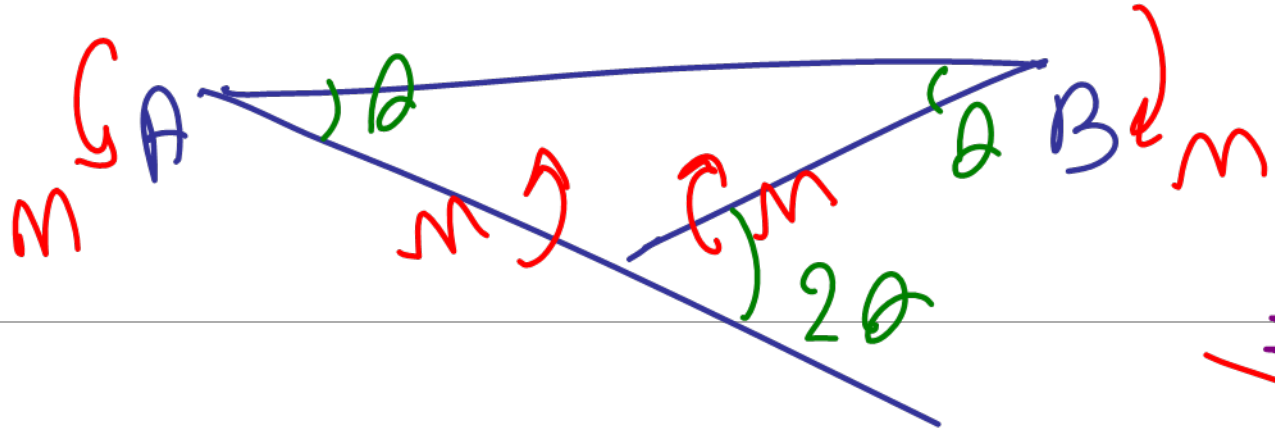

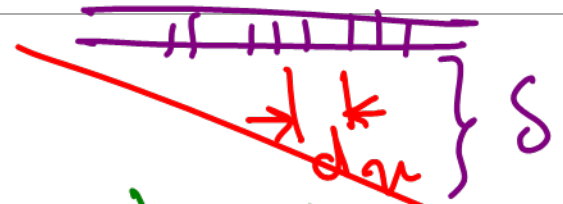

$$W_I = M \cdot \theta + M\,(2\theta) + M \cdot \theta$$

$$= 4m\theta$$

$$W_E = 2\int_0^{l/2} q\,dx \cdot x \cdot \theta = 2q\theta \tfrac{1}{2}\left(\frac{l^2}{4}\right)$$

$$= q\theta\frac{l^2}{4}$$

$$(W_E = W_I) \Rightarrow 4m\theta = q\theta\frac{l^2}{4}$$

$$M_p = q_p \frac{l^2}{16}$$

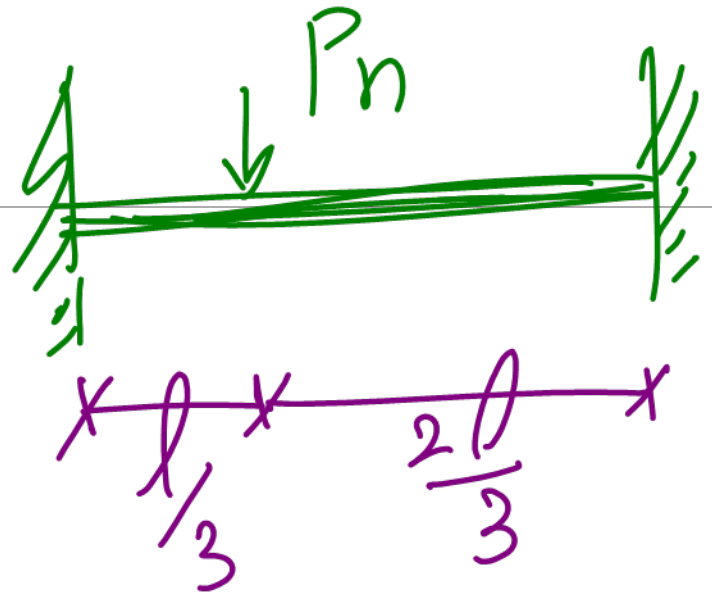

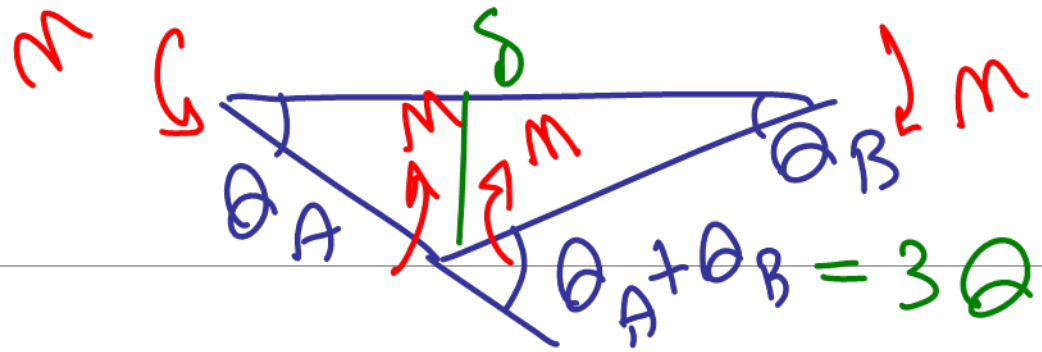

$$\delta = \frac{l}{3}\theta_A$$

$$\delta = \frac{2l}{3}\theta_B$$

از سمت چپ: δ

$$\theta_A = 2\theta_B$$

θ_A: 2θ — θ_B: θ

$$W_I = \sigma m \theta \quad / \quad W_E = P\delta = P\frac{2l}{3}\theta$$

$$\sigma m_p \theta = P_p \frac{2l}{3}\theta$$

* دنبال حالتی خواهیم بود که P کمتر خواهد باشد. P کمتر مکانیزم راحتی را دهد

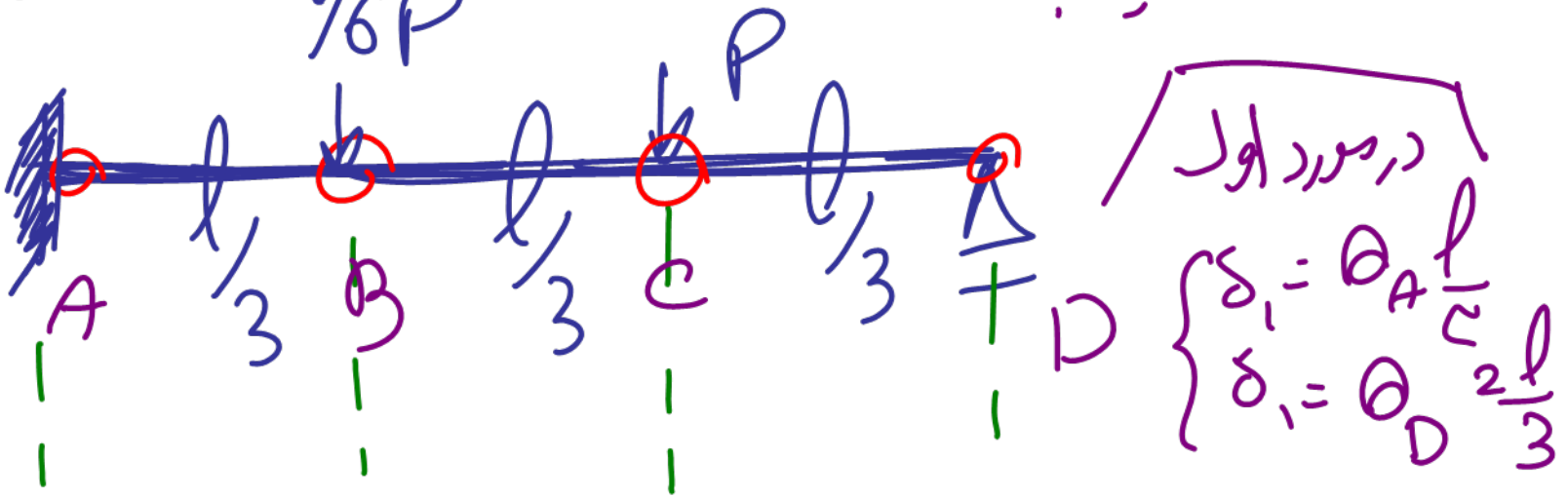

در مورد اول

$$\begin{cases} \delta_1 = \theta_A \frac{l}{3} \\ \delta_1 = \theta_D \frac{2l}{3} \end{cases}$$

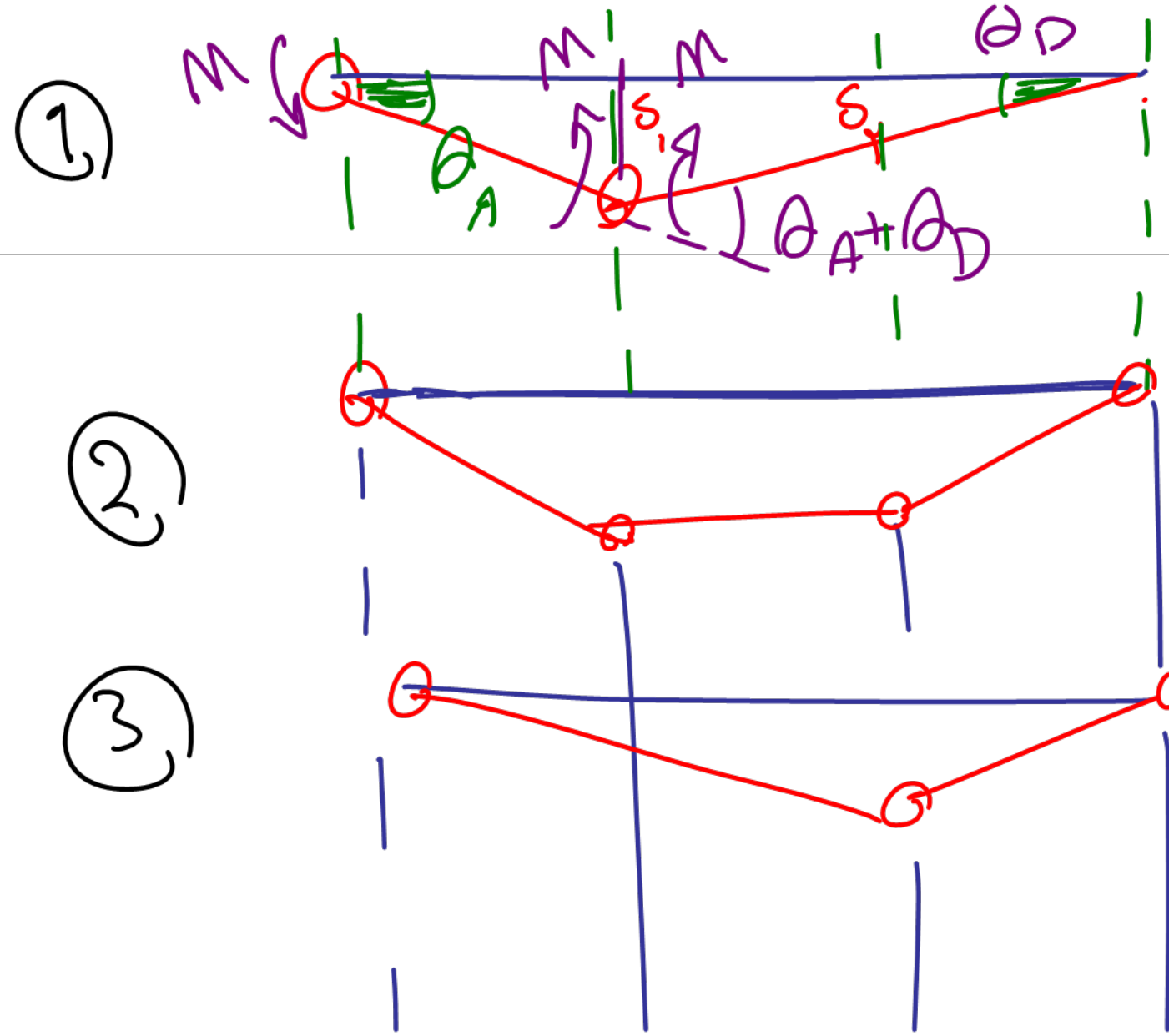

$$W_i = 5\theta M$$

$$W_E = \tfrac{1}{6}P.\delta_1 + P.\delta_2$$

$$= \tfrac{1}{6}P\ 2\frac{\theta l}{3} + P.\theta\, l/3$$

① ⇒

$$M_p = \frac{22}{150} P l$$

(24)

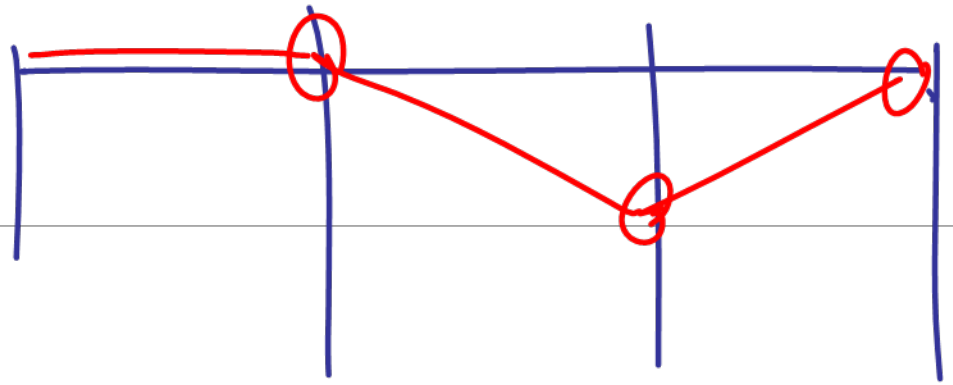

$$P_1 = 6{,}8 \frac{M_p}{l}$$

$$P_2 = 5{,}625 \frac{M_p}{l}$$

$$P_3 = 4{,}62 \frac{M_p}{l}$$

$$P_4 = 9 \frac{M_p}{l}$$

P_3 ، شکل 3 به عنوان محتمل‌ترین حالت انتخاب می‌شود

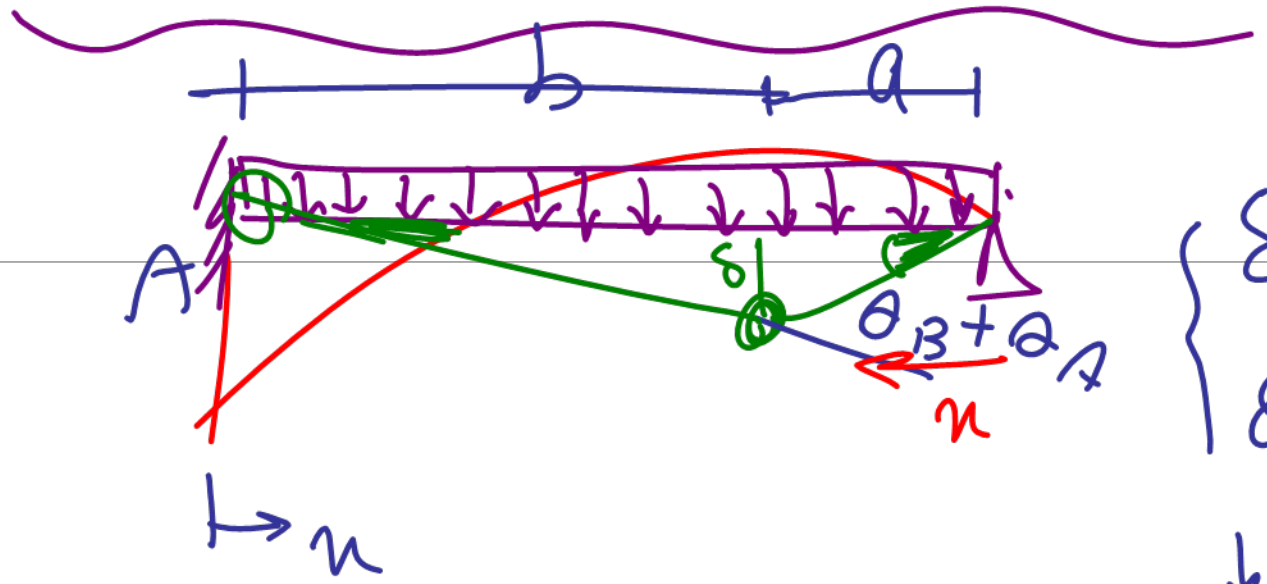

$$\begin{cases} \delta = \theta_A (l-a) \\ \delta = \theta_B a \end{cases}$$

$$\downarrow$$

$$\theta_A = \theta$$

$$\theta_B = \theta \frac{(l-a)}{a}$$

$$W_I = M_p \left(2\theta + \left(\frac{l-a}{a}\right)\theta \right)$$

$$W_E = \int q\, d\alpha\, \delta = \int_0^a q\, d\alpha . x . \theta_B + \int_0^{l-a} q\, d\alpha . x . \theta_A$$

$$= \frac{q\theta}{2}(l^2 - al)$$

$$W_E = W_I \Rightarrow \boxed{M_p = \frac{q_n l a}{2}\left(\frac{l-a}{l+a}\right)}$$

مثال

$$\text{برش} = \frac{dM_P}{da} = 0 \quad \Rightarrow \quad a = ?$$

(در لنگر ماکزیمم برش صفر)

$a =$

$$\rightarrow \boxed{a = 0.414\,\ell}$$

آیا بیش از یک جواب دارد؟

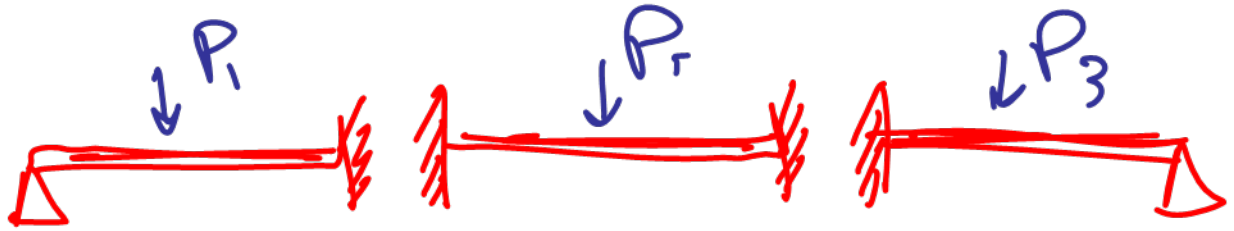

کمترین P را به عنوان جواب

مراجعه طالعات ← کتاب دکتر علی کاوه ← تحلیل پلاستیک
Horne